DARBININKAS

Vol. LXXI, Nr. 40
Spalio - October 24, 1986

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Islandijoj dvi dienas trukę pasitarimai tarp prezidento Reagan ir Sov. Sąjungos gen. sekretoriaus Gorbačiovo pasibaigė nesėkmingai, nes Gorbačiovas nesutiko pritarti beveik sutartų vidutinės tolinašos branduolinių raketų Europoj sumažinimo ir strateginių branduolinių ginklų per 10 m. panaikinimo, jei prezidentas Reagan nesutiks sustabdyti erdvės ginklų tyrimų ir bandymų. Nei viena pusė neužtrenkė durų tolimesniem tuo reikalu pasitarimam, bet abi stengiasi suversti kaltę antrajai pusei.

Į Jugoslaviją atvykęs giminių lankyti albanų kilmės JAV ir Jugoslavijos pilietis Peter Ivezaj buvo teismo nubaustas kalėti 7 m. už dalyvavimą Amerikoj surengtose demonstracijose prieš Jugoslaviją, bet kongresui pagrasinus nutraukti Jugoslavijai teikiamas prekybines lengvatas, Ivezaj ir kiti du amerikiečiai buvo paleisti ir jiems buvo leista grįžti į JAV.

Sovietų Sąjunga pradėjo atitraukti iš Afganistano 6 savo armijos pulkus arba apie 7000 karių. Vakarai šį atitraukimą laiko propagandiniu mostu.

JAV susirūpino, kad čia pagamintas labai sudėtingas kompiuteris galėjo aplinkiniais keliais patekti į Sovietų Sąjungą ar jai draugingas valstybes, ir dėlto pareiškė nepasitenkinimą Austrijos muitinių nerūpestingumu.

Salvadore San Salvadore miestą ir jo apylinkes ištiko smarkus žemės drebėjimas, dėl kurio žuvo apie 1000 ir neteko pastogės šimtai tūkstančių žmonių, nes daug didelių pastatų, mokyklų ir ligoninių buvo sugriauta.

Jungtinių Tautų visumos susirinkimas ir Saugumo taryba vienbalsiai organizacijos gen. sekretorium perrinko dabartinį gen. sekretorių Peru diplomatą Javier Perez de Cuellar.

JAV trys karo laivai lapkričio 5-11 lankys Kinijos Qingdao uostą.

Izraelio min. pirmininkas Shimon Peres pagal Darbo partijos ir Likud bloko partijų susitarimą ministerio pirmininko pareigas perdavė dabartiniam užsienio reikalų ministeriui Yitzhak Shamir, o pats perėmė jo pareigas.

Sovietų Sąjunga, spaudžiama viešosios opinijos, atsisakė ankstyvesnio plano pakeisti į šiaurę tekančių Sibiro upių tekėjimą ir nukreipti jų vandenis į pietus centrinės Azijos dykumom drėkinti.

Irano spauda paskelbė, kad specialiai paruošti daliniai kartu su kurdais sunaikino Irako pagrindinius aliejaus įrengimus Kirkuk srity su atsargų tankais, tiekimo vamzdžiais ir elektros jėgaine. Irakas tai neigia.

JAV armija iki šiol karių vartotus durtuvus keičia naujais durtuvais, kurie pavaduos ir medžioklinį peilį ir galės būti naudojami kaip žirklės vielom kirpti ir kaip piūklas. Durtuvai taip pat bus izoliuoti ir nuo elektros srovės smūgio.

Britanija ir kai kurios kitos valstybės atsisakė pritarti OPEC valstybių politikai — sumažinti aliejaus gamybą pastoviom aliejaus kainom išlaikyti.

V. LAPIENIO KALBA TEISME

Iš Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos nr. 68

(Pratęsdami medžiagą apie V. Lapienį, šį LKB Kronikos numerį spausdiname ne nuo pradžios. Praleidžiame pirmuosius tris straipsnius, prie kurių grįšime, baigę visą V. Lapienio bylos aprašymą. Darb. red.)

-o-

Iš Vlado Lapienio teismo

Vlado Lapienio gynimosi ir paskutinis žodis, pasakytas LTSR Aukščiausiame teisme 1985 kovo 28 d.

Sąžinės laisvė

"Sąžinės laisvę garantuoja TSRS Konstitucijos 52 str., o tarybiniai įstatymai aiškina, kad sąžinės laisvė plačiąja prasme — tai galimybė kiekvienam žmogui elgtis pagal įsitikinimus pagal sąžinę". Analogiškai aiškina ir Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 19 str.: "Kiekvienas žmogus turi teisę į įsitikinimų laisvę ir teisę laisvai juos reikšti; šita teisė apima laisvę be jokių kliūčių laikytis savo įsitikinimų ir laisvai ieškoti, gauti ir platinti informaciją bei idėjas bet kuriomis priemonėmis, nepriklausomai nuo valstybės sienų."

TSRS Konstitucijos 49 str. — "persekioti už kritiką draudžiama", o 57 str. skelbia, kad "gerbti piliečių nuosavybę, saugoti jų teises — visų valstybinių organizacijų ir pareigūnų pareiga." Juk Konstitucija turi aukščiausią galią, todėl jokie įstatymai negali jai prieštarauti.

Savo darbe aš vadovavausi prigimtine teise, šalies Konstitucija, ypač jos 34, 39, 52, 57 str. ir kitais tarybiniais straipsniais. Visuotine žmogaus teisių deklaracija, o ypač jos 2, 19, 28 ir 30 str., tarptautiniais paktais dėl pilietinių teisių ir kitais dokumentais dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių.

"Įstatymo vardu"

Kai kurių valdžios pareigūnų, negerbiančių savo šalies piliečių asmenybės, orumo ir nesaugojančių jų teisių aiškinimas, kad jie tai daro įstatymo vardu, yra panašūs į aiškinimą, kai Stalino asmenybės kulto laikais tūkstančiai nekaltų žmonių buvo sodinami už grotų bei spygliuotų vielų ar siunčiami į tremtį. Ir tik Stalinui mirus, pripažino, kad dauguma jų buvo nekaltai nuteisti ir buvo reabilituoti. Tuos darbus, vadinamus "įstatymo vardu", XX amžius ryžtingai pasmerkė, pavadindamas šiurkščiais socialistinio teisėtumo pažeidimais. "CK prezidiume buvo žmonių, kurie patys kalti dėl piknaudžiavimo valdžia, dėl masinių represijų...Žuvo tūkstančiai niekuo nekaltų žmonių, valstybinių ir karinių veikėjų" (TSKP XX suvaž. medžiaga, Vilnius, 1962 m., p. 220).

"Tarybinio kalinio memuarai"

1985 m. II.28 kaltinamoje išvadoje rašoma: "Siekdamas nusilpninti tarybų valdžią, jis (V. Lapienis) gamino platino ir laikė platinimo tikslu šmeižiančią tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką žeminančią literatūrą."

Nuo 1981 m. iki 1985 m. rašė, daugino, platinimo tikslu šmeižikiško antitarybinio turinio kūrinį "Tarybinio kalinio memuarai".

1983 m. pabaigoje 314 lapų kūrinį "Tarybinio kalinio memuarai" pradėjo spausdinti mašinėle.

1983.II.13 buvo sulaikytas Vilniaus mieste, besinešant aukščiau minėto rašinio rankraštį 314 lapų.

Nuo 1984 m. vasario iki 1985 m. rašė savo "memuarų" naują papildytą variantą ir spausdino rašomąja mašinėle 144 lapuose ne mažiau 2 egz.

1985 m. sausio 4 d. suėmimo metu Kauno mieste, gyventojos Onos Dranginytės bute buvo aptiktas toliau berašąs "memuarus".

Šiame kūrinyje V. Lapienis šmeižia tarybinę santvarką, jos organus, niekina tarybinio teisingumo sistemą, iškreiptai traktuoja tarybinės demokratijos principus, rašo apie tariamą religijos persekiojimą Tarybų Sąjungoje, liaupsina tarybinius nusikaltėlius (kun. A. Svarinską, S. Tamkevičių), ragina sekti jų pavyzdžiais.

1984.II.13 platinimo tikslu nešėsi "LKB Kroniką" Nr. 57, 58, 59, 60, "Lietuvos ateitį" Nr. 6, turėjo rašytus rankraščius "Gulago dantračiai triuškina AT", "Belgrado konferencijos mašinraščius, Lietuvių tautos dorovinės kultūros problemos", "Kunigas D. Dudko dėl jo padaryto pareiškimo..."

Memuarų tikslas — padėti įveikti blogį

Dėl šių kaltinamoje išvadoje padarytų kaltinimų reikia pasakyti štai ką: "Tarybinio kalinio memuarai" tai mano paties išgyvenimai kalinimo laikotarpiu (1976 - 1981 m.), kuriais jokiu būdu nesiekiama silpninti tarybų valdžią, neturint antitarybinio tikslo, nenorint tamsinti mūsų gyvenimo, atvirkščiai — pažangą, nes memuarai — informacija valstybinėms ir partinėms institucijoms, kurių pareiga šalinti trūkumus tarp jų ir nurodytus memuaruose.

Nors pagrindinai mano kaltintojai parengtinio tardymo metu, saugumo vyr. tardytojas Vyt. Pilelis ir kai kurie kiti saugumiečiai, mano memuarus vadina šmeižikiškais, antitarybiniais, tačiau tai nė kiek nesumenkina jų, kaip informacijos šaltinio, vertės. Visa bėda, kad ši informacija nėra džiuginanti, kelia skaudžius gyvenimo faktus. Tačiau šios informacijos tikslas – padėti įveikti mūsų visuomenėje tarpstantį blogį, todėl memuarai negali būti prieš mane naudojami kaip įkaltis.

Niekas negali būti baudžiamas

Žmogaus teisių ir pagrindi-

(nukelta į 2 psl.)

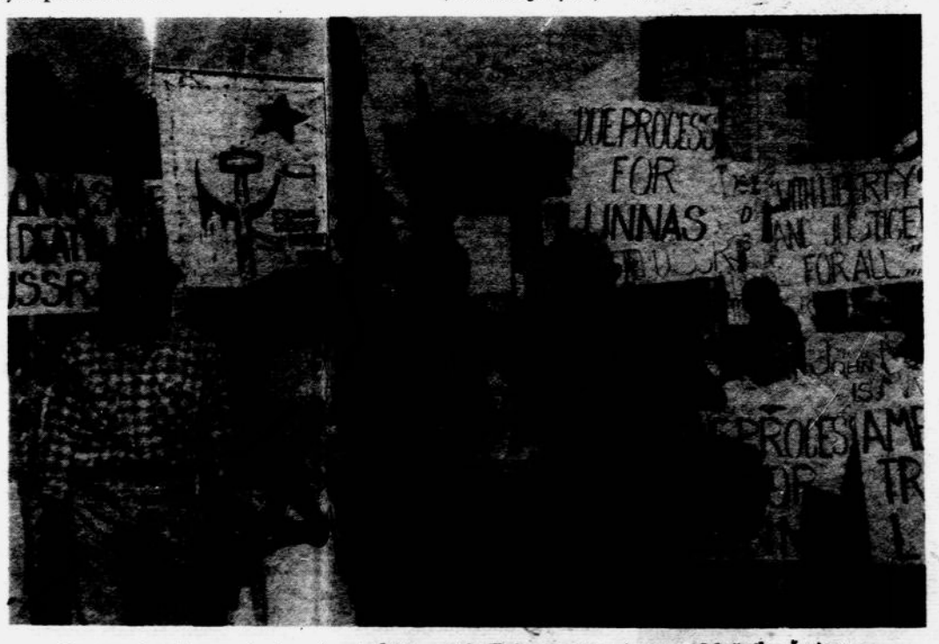

Demonstracijose prie Amerikos Aukščiausiojo Teismo rūmų Antanas Mažeika, vienas iš organizatorių, kalbasi su spaudos reporteriu, kairėje Edis Sabas ir Mari-Ann Rikken. Demonstracijų aprašymas buvo Darbininko 38 nr., 5 psl. Daugiau nuotraukų iš šių demonstracijų yra kituose Darbininko puslapiuose.

ELLIS ISLAND MEDALIAI ĮTEIKIAMI NEW YORKE

Ryšium su Laisvės statulos 100 metų sukaktimi yra įkurtas specialus Ellis Island garbės medalis, skiriamas imigrantams.

Buvo pasiūlyta 15.000 kandidatų ir buvo numatyta atrinkti 80 asmenų. Pirmajame paskelbtame 25 asmenų sąraše pirmauja dr. Kazys Bobelis. Už jo eina. NYU prezidentas John Brandemas, kardinolas Krol, Walter Cronkite ir kiti.

St. Petersburg Times spalio 10 išspausdino dr. K. Bobelio nuotrauką ir jo gyvenimo aprašymą, plačiau aprašomas jo vadovavimas Vlikui, paminėta, kad jis 1984 pop. Jono Pauliaus II buvo apdovanotas šv. Grigaliaus medaliu. Prie straipsnio prijungtas ir Lietuvos žemėlapis ir pažymėta, kad dr. K. Bobelio gimtasis kraštas yra sovietų okupuotas. Straipsnis pavadintas "Lietuvoje gimęs pirmauja garbės sąraše".

Medaliai bus įteikti spalio 27, pirmadienį, Waldorf Astoria viešbutyje Manhattane iškilmingos vakarienės metu. (Elta)

ST. LOZORAITIS JR. WASHINGTONE

Lietuvos atstovui, dr. S. A. Bačkiui 1986 m. spalio mėn. 16 d. kartu su žmona išvykus atostogų sveikatai sustiprinti Stasys Lozoraitis jr. laikinai eis Lietuvos atstovo pareigas Washiningone, kartu likdamas Lietuvos atstovo pareigose prie Šventojo Sosto.

Lietuvos kariuomenės šventė bus paminėta lapkričio 23, sekmadienį. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. pamaldos, po jų — minėjimas tos parapijos salėje.

Nobelio taikos premija buvo paskirta žydų holokaustą pergyvenusiam rašytojui Eliezer Wiesel už jo "įsipareigojimą žmogaus kilnumui ir pastangas prieš pasaulines priespaudos jėgas". Medicinos premija atiteko celių biologijos instituto Romoj mokslininkei dr. Rita Levi-Mantalcini ir Nashville univ. profesoriui dr. Sidney Cohen už jų darbus celių augimo srity.

JAV, siekdamos sulaikyti sovietų ūkinį veržimąsį, atnaujino pasitarimus su Pacifiko vandenyno salų grupių valstybėm dėl žvejybos teisių. Sovietų Sąjunga jau yra sudariusi žvejybos sutartį su Kiribati ir tariasi dėl jos su Vanuatu, Solomonų salom, Vakarine Samoa, Tonga ir Tuvalu.

KELI ŽODŽIAI APIE PAULIAUS JURKAUS PASAKŲ PAUKŠTĘ

Bernardo Brazdžionio žodis, pasakytas Pauliaus Jurkaus kūrybos šventėje 1986 rugsėjo 13 Kultūros Židinyje, Brooklyn, N.Y.

2 *(Tąsa iš praeito numerio)*

Pauliaus Jurkaus dailės darbai gal papiktins šiuolaikinį abstraktą, bet eiliniam lietuviui žiūrovui jie bus prie širdies — jie patenkins neišlepinto skonio žiūrovą, jie turiningi ir estetiški. Jų temos primena Lietuvos piliakalnius, bažnytkaimius ir miestus, juose keliauja maldininkų procesijos, juose meldžiasi Kristus Alyvų darželyje; juose prie kelio rymo šv. Jonas Nepamukas, dunkso piliakalnis prie Nemuno ar veizi į tave Maloningoji, liaudies skulptūra tarp gėlių.

Iš kur toji autoriaus eneregija? Tas kūrybinis impulsas? Tikriausiai ne iš kur kitur, kaip iš gimtosios žemės, iš žemaitiškos buities, iš nostabiųjų Vilniaus istorijos gelmių. Kūrybos ekstazėje nusikėlęs į tuos neišsemiamus praeities labirintus, autorius lyg ir naujai atgimsta, kartu su savo personažais nardo po Vilniaus rūmus ir skverus, vaikšto mažo Žemaitijos miestelio gatvėmis, kur stovi rinkoje šventas Florijonas ir lieja kibiru vandenį ant degančio namo, kur jaunimas, komendoriaus padedamas, ruošiasi vaidinimui, kur klebonas savaip šeimininkauja, kur mezgasi ir pinasi jaunuolių meilės ir intrygos, — tai "Smilgaičių akvarelės" žmonės. Viskas šviesu, gyva, žaismingа ir taip skiriasi nuo tvankaus didmiesčio oro ir nuolatinio asfalto triukšmo tame milžiniškame New Yorke, kur gimė ir skleidėsi visas "Smilgaičių akvarėlės" romanas, svarbiausias Pauliaus Jurkaus veikalas, už kurį jis laimėjo "Draugo" romano premiją.

Su šiuo romanu autoriaus tikslas buvęs, jo paties žodžiais tariant, atnešti truputį giedros , įsiūti pamušalan draugiško vėjo, kuris nupūstų kasdienybės dulkes ir atgaivintų blunkančias mūsų tėviškės spalvas.

Kitos dvi Pauliaus Jurkaus knygos yra smulkiosios beletristikos žanro — apsakymo, novelės ir legendų kūriniai. Pirmoji, vardu *Pavasaris prie Varduvos*, išleista 1954 m., turi 5 apysakas bei legendas. Pasakojime jis mėgsta nuotykį, o legenda įvilkta į realistinį, kiek suromantintą drabužį.

"Auksinio paveikslo" turinyje tautos budimo (prieš 1905 m. revoliucija) žmonės ir likimai.

"Vieno auksino istorijoje" pasakojami senovės lietuviškos monetos nuotykiai nuo gobšo pirklio rankų iki auksakalio dirbtuvės, kur nukalama iš to pinigėlio du auksiniai vestuviniai žiedai.

"Vargonuose" iškelima muziko ir poeto kūrybos pasaulis.

Legendoje "Kregždės ant Nukryžiuotojo pečių" pasakojimo viršūnė, nustebinanti skaitytoja, yra Nukryžiuotojo stebuklas.

Nedidelė novelė "Atsklęstos durys" nukelia mus į Žemaitiją: atsklęstos namų durys ir lange pastatytas žiburėlis tamsią naktį — klasiškas žemaičių žmoniškumo pavyzdys.

Trečioji knyga — *Ant Vilnelės tilto* jau ištisai legendinė.

Joje 26 iš Vilniaus dabarties ir praeities legendos, kurių tematiką sunku trumpai nusakyti.

Ar yra ir ar kada buvo toks tiltas ant Vilnelės? Gal buvo, gal ir ne. Bet užtat jis knygoje yra ir visiem laikam dabar paliks gyvas, kilęs iš autoriaus vaizduotės, kaip ir patsai miestas su linksmais studentais, su kunigaikščiais ir karalaitėmis, su poetais ir dailininkais, su riteriais, kariais, vaizbūnais, su bažnyčiomis ir jų bokštais, su didikais, su Vilniaus herbo keleiviais — šventuoju Kristupu ir Kūdikėlių ant pečių, kaip ir būta senų senovėje...

Visiems tiems pasakojimams autorius randa gausybė puikių žodžiu ir puošnių vaizdų, sukurdamas tokią stiliaus eleganciją, kad užsipelno esteto rašytojo vardo, prilygdamas pasauliniams ir mūsų literatūros stilistams.

Retas mūsų beletristas su tokia šiluma ir tokiu pagaunančiu tonu moka perduoti savo kūrybos žodį raštu ir žodžiu.

Nors Pauliaus Jurkaus knygos daugiausia parašytos proza, bet dėlei kalbos grožio, dėlei poetinių puošmenų gausumo jos skamba kaip tikra poezija.

Rašė jis ir rašo ir poezijos. Turėjo spaudai parengęs rinkinį "Namų ugnis", bet proza, kuria lengviau išsilieti be trukdančių metrikos sunkumų, jį paviliojo ir pavergė. Jo nuostabi giesmė "Kaip grįžtančius namo paukščius" ir šiandien užburia maldininkų ir koncerto klausytojų širdis. Jo tekstas, parašytas Brahmso muzikai, kurią neseniai girdėjau atliekant Los Angeles vyrų kvartetui, išsiskiria iš daugelio kitų autorių tekstų giliu jausmu ir žodžio menine išraiška.

Duok, Dieve, mūsų tituliuotiems poetams tokio įkvėpimo.

(Bus daugiau)

Savaitės įvykiai

Buv. Demokratų partijos kandidatas į prezidentus Rev. Jesse Jackson apkaltino FBI, kad ji nepakankamai dirba arabų veikėjo Amerikoj Oddeh žudikam išaiškinti.

Britanijos mokslininkai baigia pagaminti "medicininę raketą", kuri galės surasti žmogaus kūne augančius auglius ir juos sunaikinti, nepaliesdama sveikųjų ląstelių.

Japonijos kairieji teroristai iš automobilių iššovė kelias namų gamybos raketas į ministerio pirmininko būstinę ir vyriausybės pastatus, bet nuostolių nepadarė.

Valst. sekr. Shultz painformavo NATO valstybes apie prezidento Reagan ir Sov. Sąjungos gen. sekretoriaus Gorbačiovo pasitarimų Islandijoj eigą ir rezultatus.

Jugoslavijoj vyko ten atvykusio giminių lankyti sulaikyto amerikiečio Pieter Ivezej teismo byla, kurioj jis buvo kaltinamas priešvalstybine veikla už dalyvavimą prieš Jugoslaviją nukreiptose demonstracijose Detroite, Chicagoj ir Washingtone.

Lenkijos prokuroras sumažino kalėjimo bausmes kun. Jerzy Popieluszko žudikam nuo 5 iki 10 metų.

JAV atidėjo vienuolikos Sovietų Sąjungos piliečių J. T. pareigūnų išvykimą iki spalio 19. Šioj grupėj yra ir vienas lietuvis, antras sekretorius Leonardas A. Janavičius.

Sovietų technologijos žinovai tvirtina, kad Sovietų Sąjunga vykdė erdvės ginklų bandymus, kurie pagal Gorbačiovo reikalavimą turėjo būti uždrausti vykdyti JAV, jos Kazachstane Sasry Shagan bandymų stoty. Esą sovietų technologija laser spindulių srity yra toli atsilikusi nuo JAV, todėl Gorbačiovas ir siekia, kad JAV erdvės ginklų bandymus sustabdytų bent 10 m.

Amerikietis, žydų tautybės biochemikas, dirbęs vėžio tyrimų srity, dr. Arnold Lockshin su žmona ir 3 vaikais išvyko gyventi į Sovietų Sąjungą, nes jis čia buvęs persekiojamas dėl politinių įsitikinimu.

Britanijos karalienė Elizabeth II atvyko oficialaus vizito į Kiniją. Tai yra iš viso pirmas Britanijos monarcho vizitas į šią valstybę.

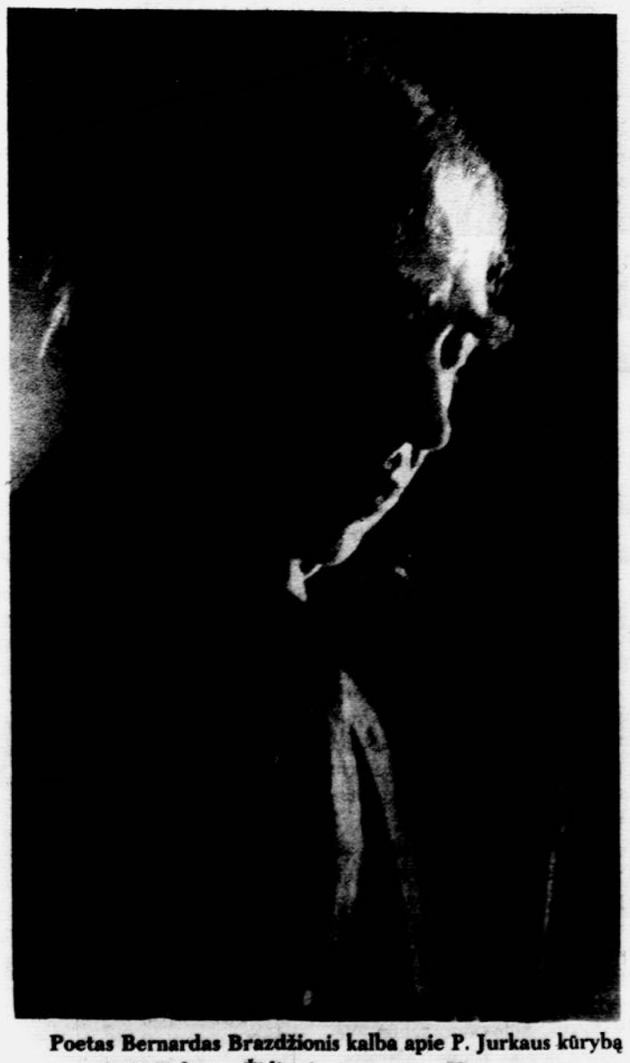

Poetas Bernardas Brazdžionis kalba apie P. Jurkaus kūrybą rugsėjo 13 Kultūros Židinyje. Nuotr. V. Maželio

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

—Varduvoje (buv. Žem. Kalvarijoje) birželio 7 buvo poeto Vytauto Mačernio diena, kuri kasmet plačiau paminima. Šiais metais Varduvon atvyko filologijos dr. V. Kubilius, poetai E. Matuzevičius, B. Liniauskienė, kompozitorius J. Gaižauskas, solistai D. Sadauskas, S. Laurinaitytė, Klaipėdos teatro dramos aktorė L. Stepankaitė, liaudies teatras iš Telšių, Lietuvos valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakultetų liaudies teatro režisūros kursus (vadovas — monotyros mokslų kandidatas P. Bielskis). V. Mačernio "Vizijas" skaitė studentai E. Daugnora, V. Melenis, V. Fijalkauskas, fakultetų absolventas E. Kupčiūnas. Apie poetą kalbėjo jo studijų draugas E. Matuzevičius, savo eilėraščių, skirtų V. Mačerniui, paskaitė B. Liniauskienė. Varduvos kultūros namų salėje vietos kraštotyrininkų pastangomis buvo surengtra V. Mačernio kūrybos ir veiklos ekspozicija. Pranešimą apie V. Mačernio poeziją padarė V. Kubilius. Minėjimas baigėsi koncertu.

— **Kauno valstybiniame istorijos muziejuje** veikė paroda "Iš muziejaus fondų lobyno". Parodoje buvo demonstruojami eksponatai, kurie papildė muziejaus fondus per pastaruosius penkeris metus. Ekspozicijoje beveik 300 muziejinių vertybių. Eksponatai pateikti chronologine tvarka — pradedant muziejaus archeologų paskutinio penkmečio radiniais Lazdininkų (Kretingos raj.), Šulaičių (Jonavos raj.) ir kituose kapinynuose. Pirmą kartą taip gausiai rodomi VIII-IX amžių gintariniai amuletai ir moterų papuošalai. Viena sidabrinė antklodė sveria daugiau kaip 1,5 kg. Įdomūs ir gerai išsilaikę X - XI amžių žalvario ginklai ir jų dalys, skandinaviško kalavijo makštys. Daug istorinių vertingų dokumentų, kaip antai 1696 m. Paryžiuje išspausdintas Lietuvos-Lenkijos žemėlapis, 1640-44 metų Vilniaus universiteto spaustuvėje išleistos knygos, 1825 m. Karaliaučiuje L. Rėzos išspausdintos "Lietuviškjos dainos". Yra XVIII a. Žečpospolitos karaliaus Stanislovo Augusto patvirtintos žemės ir luomų privilegijos Alytaus bajorui Sagūnevičiui, 1831 m. sukilimo relikvija — vieno iš sukilimo vadų generolo Dembovskio karinių veiksmų žemėlapis. Radvilų manufaktūros Slucko tekstilės dirbiniai, Meiseno, Kopenhagos, japoniško porceliano pavyzdžiai, indai iš kobalto. Įdomybė — standas su alaviniais kareivėliais, "aprengtais" XVIII a. visų Europos valstybių kareivių uniformomis. Demonstruojama neseniai įsigyti 16-tosios lietuviškosios divizijos pulkininko B. Biatinaičio dokumentai, apdovanojimai, asmeniniai daiktai.

— **Šiaulių** miesto dailės parodų rūmuose atidaryta dailės paroda, skirta miesto 750-osioms metinėms. 67 autoriai iš Vilniaus, Kaun, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus ir kitų miestų pateikė 170 tapybos, grafikos ir taikomosios dailės darbų. Šalia plačiai žinomų meistrų savo darbus eksponuoja jaunieji dailininkai, kurie sėkmingai dalyvavo konkurse, skirtame miesto jubiliejui. Dauguma tapybos darbų sukurta liepos mėnesį Šiauliuose vykusiame tapytojų plenume.

— **Vilniaus "Lėlių" teatras** pradėjo naują sezoną premjeriniu spektakliu "Sprigtas". Šio kūrinio scenarijaus autorius — poetas R. Baltrušaitis, režisierius — V. Mazūras. Muziką sukūrė F. Latėnas. Spektaklyje vaidina J. Marcinkevičius, A. Mikutis, N. Bižonaitė, E. Mikoliūnas.

— **Biržų** kraštotyros muziejuje vyko medžio drožėjo iš Kauno liaudies meistro Prano Paleckio darbų paroda. Ekspozicijoje — 206 medžio drožiniai. Autorius šiai parodai išdrožė kelis suvenyrus, skirtus Biržams. Eksponuojami dirbiniai rodo, kad autorius gerai susipažinęs su lietuvių liaudies meno klasika, jaučia nacionalinį ornamentą, simbolius. Kiekvienas eksponatas yra savitas ir išbaigtas meno kūrinys.

S.L.K.

IGNALINOS JĖGAINĖS MIESTAS — RUSINIMO ŽIDINYS

Černobylo pusseserė Ignalina yra ne tik branduolinės grėsmės centras, bet ir rusinimo židinys. Šalia jėgainės pastatytas **Sniečkaus** miestas, "jauniausias Lietuvoje ne tik savo istorija, bet ir gyventojų amžiumi.....26 - 28 metai. Du trečdaliai jaunimo atvyko iš kitų brolišku respublikų. Mūsų statyba akivaizdus glaudaus internacionalinio bendradarbiavimo pavyzdys. atominės elektrinės statyboje dirba net penkiasdešimties tautybių žmonės. Suprantama, ir šeimos susikuria internacionalinės, ir gyvenvietės mažyliai išmoksta ne tik gimtosios kalbos, rašoma *Nemuno* 1986 m. 2-me numeryje. Straipsnio autorius tiktai nusiskundžia, kad poetai ir prozininkai neapdainuoja Sniečkaus "tautų draugystės."

(Elta)

Iš Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos nr. 68

(atkelta iš 1 psl.)

nių laisvių srityje dalyvaujančios valstybės veiks pagal Visuotinę Žmogaus teisių deklaraciją. Jos taip pat vykdys savo pareigas kaip jos nustatytos tarptautinėse deklaracijose ir susitarimuose šioje srityje bei tarptautiniuose paktuose dėl žmogaus teisių". — skelbia Helsinkyje 1975 m. pasirašytas baigiamasis Aktas.

Jeigu valstybės veiks pagal Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, kurios 19 str. suteikia teisę kiekvienam žmogui laikytis savo įsitikinimų ir laisvai be kliūčių juos reikšti, taip pat suteikia teisę kiekvienam žmogui, ieškoti, gauti ir platinti informaciją bei įdėjas, bet kuriomis priemonėmis, nepriklausomai nuo valstybės sienų.

O iš manęs visi paimtieji rašiniai yra informacija, taigi mano veikloje nėra jokio nusikaltimo. Juk Visuotinėje Žmogaus teisių deklaracijoje nepasakyta, kad suteikiama teisė ieškoti, gauti, platinti tik tarybinę ar antitarybinę informaciją, bet aplamai informaciją.

Tai reiškia visai nesvarbu, kaip ją pavadintum. Šios Deklaracijos 37 str. skelbia: "Niekas šioje Deklaracijoje negali būti aiškinama taip, kad būtų suteikiamos teisės kuriai nors valstybei, žmonių grupėms ar atskiriems asmenims nesiimti tokia veikla ar griebtis tokių veiksmų, kuriais siekiama sunaikinti šioje deklaracijoje išdėstytas teises ar laisves".

Šios Deklaracijos 11 str. skelbia: "Niekas negali būti teisiamas už tai, kad nusikalto ką nors veikdamas ar neveikdamas tuo metu, kai ta veikla ar neveikla pagal tos valstybės įstatymus ar pagal tarptautinę teisę nebuvo laikoma nusikaltimu."

Mano veikla nebuvo nusikaltimas

Kadangi mano veikla pagal tarptautinę teisę (konkrečiai pagal Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 12 str.,) nebuvo laikoma nusikaltimu, o taip skelbia TSRS Aukščiausiosios Tarybos 1978 m. Žinios, Nr. 99, str. 816), todėl kaltintojai, patraukdami mane baudžiamojon atsakomybėn deklaracijos 1-3, 11, 12, 17, 19, 28 ir 37 str. Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 2, 5, 14, 18 str. ir 1975 m. Helsinkyje vykusios Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje Baigiamojo Akto septintąjį skyrių pažeidžia.

Vadovavosi prigimtine teise

Kartoju, kad aš savo darbe vadovavausi prigimtine teise, šalies Konstitucija, paskelbtais tarybiniais įstatymais, tarptautiniais susitarimais dėl žmogaus teisių, įskaitant minties sąžinės, religijos ir įsitikinimų laisvę; o ne kai kurių pareigūnų išsigalvotais, prasimanytais reikalavimai, kurie patys darydami teisėtumo prasižengimus, klysta ir kitus klaidina.

Taikos pagrinduose yra nepažeidžiamų žmogaus teisių gerbimas, juk taika — tai teisingumas, o karas kyla iš tų teisių pažeidimo. O jeigu žmogaus teisės yra pažeidžiamos taikos sąlygomis, tai pasidaro opus ir pažangos aspektu nesuprantamas kovos su žmogumi reiškinys, kurio neįmanoma suderinti su jokia programa, vadinančia save "humaniška". Nebent tik būtų taip galima paaiškinti, kad kovojant su Dievu, negalima būti taikoje su žmogumi.

Tiesa gali būti tik paties žmogaus ir šia prasme tik laisvai atskleidžiama, tai visų pirma idėjinę kovą iškreipia bet kokia fizinė ar dvasinė prievarta.

Kiekvienas sąžinės išprievartavimas yra brutalus žmogaus išniekinimas, kuriuo pasiekiamas tik išorinei jėgai nusilenkimas, o ne vidinis žmogaus laimėjimas tiesai. Užuot laimėjus žmogų tiesai, tik įžiebiame jame neapykantą sau patiems ir savo primetamai minčiai.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik lėkmėnais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJ, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 428 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. **KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME**, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. **WOODLAWN MEMORY GARDENS**, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima tečiadieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Meilus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas. Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207

Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — $15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Liet. Religinės Šalpos šventė

Šį savaitgalį, spalio 25, šeštadienį, New Yorke vyksta Lietuvių Religinės Šalpos didelė šventė: 5:30 v.v. Šv. Patriko katedroje bus iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvauja kardinolai, vyskupai, daugybė kitos aukštos dvasiškijos; po pamaldų puošniame Waldorf Astoria viešbutyje — banketas su daugybe iškilių svečių. Šia švente Liet. Religinė Šalpa mini savo veiklos 25 metų sukaktį. Lietuviškoje veikloje bene tai pirmas toks sukakties apiforminimas — Liet. Religinė Šalpa išeina iš siaurų parapijos rėmų ir prisistato amerikiečių Bažnyčios dignitoriam ir spaudai ir drauge iškelia lietuviškąjį reikalą, primena visiems, kaip Lietuvoje persekiojama religija, kaip pažeidžiamos žmogaus asmeninės laisvės principai.

Tokią Liet. Religinės Šalpos šventę nuoširdžiai sveikiname, jungiamės į jos iškilmes ir linkime kuo geriausio pasisekimo. Tikrai LR Šalpos organizacija verta to išėjimo — pagerbimo ir visų visų dėmesio! Linkime dar labiau augti, plėsti savo veiklą ir šalpos ir informacijos srityje.

Kas ta Liet. Religinė Šalpa, rašėme š.m. Darbininko 11 numeryje, kovo 21 d. Primename, kad jos tiesioginė paskirtis teikti pašalpą Lietuvos persekiojamai Bažnyčiai.

Ta Liet. Religinė Šalpa savo darbą atliko labai ir labai gerai. Prie tų sunkių sąlygų ji sugebėjo sušelpti ten vargan patekusius kunigus, vienuolius, vienuoles, parūpinti bažnyčiom būtiniausių reikmenų. Kadangi tai liečia okupuotą Lietuvą, komunistinės valdžios visokiais būdais persekiojamą Bažnyčią, jos kunigus ir tikinčiuosius, tai apie tą šalpą viešai nekalbama. Ir nereikia nieko žinoti, nes tokiu atveju gali nukentėti pati šalpa.

-o-

Šiai įstaigai vadovauja kun. Kazimieras Pugevičius, Amerikos lietuvis, įsisavinęs, dinamizmą, išradingumą, platų mostą, zmą, išradingumą, platų mostą, veržlumą. Jo vadovaujama Liet. Religinė Šalpa tiesiog suklestėjo.

Kai kun. K. Pugevičius buvo Baltimorėje, ten turėjo progos dirbti vyskupijos radijo ir televizijos programose. Tai ir išugdė jam norą panaudoti visas moderniąsias priemones savo idėjai skleisti.

Ir LR Šalpą jis išvedė į naujus veiklos laukus ir būdus. Jo iniciatyva ir triūsu "Liet. Katalikų Bažnyčios Kronika" verčiama į anglų kalbą ir išleidžiama 6000 tirašu, paskleidžiama tarp Amerikos vyskupų, kongreso narių, spaudos atstovų. "Kronika" anglų kalba pasidaro naujas ginklas dėl lietuvių religinės laisvės okupuotoje Lietuvoje.

Jis rengė įvairias paskaitas, lankė lietuvių ir amerikiečių parapijas, sutelkęs vaizdines priemones, rengė parodas apie religijos persekiojimą okupuotoje Lietuvoje. Taip su Lietuvos problemom susipažino Amerikos visuomenė, ypač Amerikos vyskupai yra gerai informuoti.

Jo asmeninių kontaktų dėka susidarė nauji draugai, kurie ateina į pagalbą šiai įstaigai, nes nori padėti vargstančio krašto žmonėm sunkioje kovoje dėl asmeninių teisių ir laisvių.

Plėsdamas informaciją amerikiečių spaudai, kun. K. Pugevičius suorganizavo Lietuvių Informacijos centrą. Per šį centrą pereina Lietuvos pogrindžio spauda. Ją aptvarko, perrašo, pa-

(nukelta į 8 psl.)

25 METAI DIEVO IR TAUTOS TARNYBOJE

Sekminga Religinės Šalpos veikla

Prieš dvidešimt-septynerius metus, kai Kunigų Vienybės rėmuose pradėjo veikti nukentėjusių Lietuvos katalikų šalpos komisija, kas būtų tikėję, kad iš šio idealistinio humaniškais principais pagrįsto žygio išaugs tvirtai stovinti ir veikianti pilno laiko institucija vardu **Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa.** Šios organizacijos pradininkai — prel. J. Balkūnas, kun. J. Čepukaitis, kan. dr. J. B. Končius, kun. dr. M. Ražaitis, kun. dr. S. Narbutas ir kun. J. Aleksiūnas, pasikviečiant vysk. V. Brizgį pirmininkauti, pradėjo vykdyti Kunigų Vienybės seimo nutarimą:

Kun. Kazimieras Pugevičius, plačiai išvystęs Liet. Religinės Šalpos veiklą, savo įstaigoje apžiūri angliškai išleistą Liet. Kat. Bažnyčios Kronikos numerį.

telkti lėšas ir šelpti Lietuvos bei Sibiro lietuvius kunigus ir kitus lietuvių katalikų reikalus, įskaitant ir Vatikano radijo lietuviškas transliacijas.

Išrūpinę paramos iš Amerikos katalikų vyskupų, šis vienetas, per pagalbines komisijas pradėjo patenkinti iš už geležinės uždangos kunigų religinius poreikius, t.y. liturginius reikmenis, kaip bažnytinius rūbus, maldaknyges ir pan., bei teikti jiems ir kitiems tikintiesiems medžiaginę paramą, pvz. vaistus ir kitką.

Nors veikla jau buvo kelis metus išsivysčiusi, šis vienetas pradėjo formaliai veikti 1961 m. Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos vardu po oficialaus inkorporavimo New Yorko valstijoje. Tais metais Religinė Šalpa išnuomavo kambarį Brooklyne, ir reikalų vedėjo pareigas pradėjo eiti kun. Stasys Raila. Religinės Šalpos būstinė kuriam laikui buvo ir Maspethe, prieš persikeliant į dabartines patalpas prie pranciškonų vienuolyno Brooklyne. 1978 m. reikalų vedėjo pareigas perėmė kun. Kazimieras Pugevičius iš Baltimorės.

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa per savo gyvavimo metus yra daug ką nuveikusi ir iki šios dienos tęsia tuos didelius darbus.

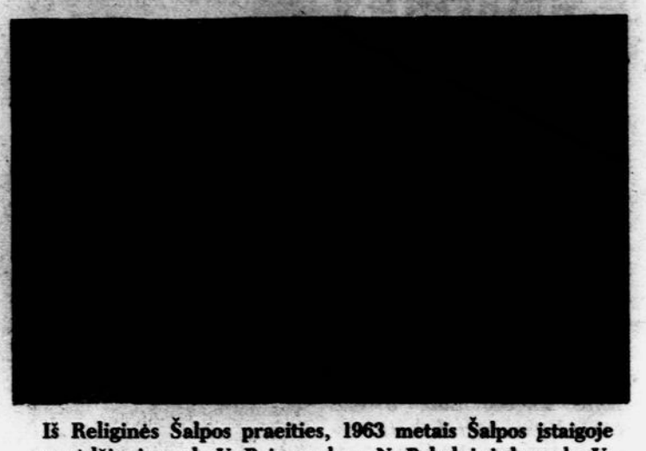

Iš Religinės Šalpos praeities, 1963 metais Šalpos įstaigoje posėdžiauja vysk. V. Brizgys, kun. N. Pakalnis ir kun. dr. V. Bartuška.

Vienas taip rašo iš Lietuvos: "Mūsų gyvenimas nelengvas. Nesinorėtų aimanuoti ir prašyti pašalpos, bet jos reikia — dvasiškai ir medžiaginiai... Iš anksto prašau Jėzaus atlyginti visiems, kurie mums sušelps".

Materialinė parama yra teikiama Lietuvai įvairiais, kartais neskelbtinais, frontais.

Dvasiniu frontu Religinė Šalpa organizuoja maldos dienas bei skatina kitus per maldos kalendorių ir kitais būdais melstis už Lietuvą, Trinitorių vienuoliai, sekdami Religinės Šalpos siūlomą programą, ruošia maldos vigilijas už persekiojamuosius tikinčiuosius ir skatina visuomenę įsijungti į konkrečią akciją, t.y. laiškų rašymą lietuviams kaliniams. Ši inciatyva, paremta Religinės Šalpos patarimais buvo pasveikinta LKB Kronikos Nr. 68!

Suprasdama svarbų viešosios opinijos vaidmenį dabartiniam pasauly, Religinė Šalpa siekia perduoti persekiojamųjų lietuvių šauksmus laisvajam pasauliui.

Religinė Šalpa verčia ir leidžia Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų numerius anglų kalba ir platina 6000 egz. tiražu Amerikos vyskupams, JAV kongresui, žurnalistams, žmogaus teisių organizacijom, bibliotekom. Taip pat skleidžia kitus pogrindžio spaudos tekstus visom lietuviškom redakcijom bei lietuviškoj informacijoj dirbantiems. Per išsamų Lietuvių Informacijos Centrą kitataučių spauda yra informuojama apie dabartinės Lietuvos padėtį moderniomis kompiuterio priemonėmis, t. y. teleksu ir pan. Surinktos žinios apie lietuvius sąžinės kalinius yra perduodamos įvairiom žmogaus teisių ir kalinių globos organizacijom. Vaizdinės švietimo priemonės, t.y. parodos, skaidrių programos bei videojuostos, yra rengiamos pavaizduoti okupuotos Lietuvos gyvenimo realybes.

(nukelta į 4 psl.)

Liet. Religinės Šalpos įstaiga pranciškonų vienuolyno kieme. Prie durų stovi kun. K. Pugevičius. Nuotr. L. Tamošaičio

LF Bičiuliai Dainavoje

Sukaktuvinė studijų ir poilsio savaitė

V. ROCIŪNAS

8

(Tęsinys iš pereito numerio)

Sukilimo surinktoji medžiaga ir anų dienų liudininkų atsiminimai sudarys ir laikotarpio herojišką Lietuvos istorijos iškarpą.

Lietuvių fronto bičiuliai šį istorinį įvykį prisimena kiekvienais metais įvairiais būdais: maldomis už sukilimo dalyvius — gyvus ir mirusius, minėjimais, spaudoje straipsniais, stipendijomis istorikams, ruošiantiems to laikotarpio dokumentaciją ir analizę, metinėse studijų ir poilsio savaitėse, konferencijose ir pan. Tautos sukilimas ir Nepriklausomybės atstatymas — įvykiai, kurių lietuviai negali leisti paskęsti užmarštyje. Tai liudijimas tautos, kuriai laisvė brangesnė už gyvybės aukas.

Jubiliejinėje, 30-oje savaitėje Tautos sukilimas buvo paminėtas rugpjūčio 8 d. Dainavos didžiojoje salėje. Ingrida Bublienė, LB Kultūros tarybos pirmininkė ir LFB c.v. narys, su jaunimu: dviem savo dukromis, Aida ir Rama, Audriu Polikaičiu — akordeonistu, Rūta Vardyte, Mariumi Gražuliu ir Laura Gražulyte paruošė montažą iš dainų, eilėraščių, kanklių (abi Bublytės) ir akordeono muzikos. Pranešėjas Karigaila Petrulis, Pritemdytoje salėje, atlikėjų rankose blykčiojančios žvakės, Bernardo Brazdžionio ir kitų mūsų iškiliųjų kūrėjų žodžiai, muzikos, giesmių ir dainų melodijos paliko mistinį įspūdį prisimenant sukilėlių, partizanų dideles gyvybės aukas.

Pilypo Naručio, aktyvaus sukilimo dalyvio, žodis poetinę minėjimo nuotaiką papildė tų dienų skausmingais, bet kartu ir didvyriškų žygių prisiminimais. "Lietuva brangi" giesmė, giedama visos auditorijos, pagerbė visus dirbančius ir kovojančius dėl Lietuvos šviesesnės ateities.

Lietuvos konsulas Dainavoje

Nuo 1924 metų Chicagoje reziduojantys Lietuvos konsulai ir dabar atstovauja kraštui, kuris jau daugiau kaip 45 metus neturi valstybinės nepriklausomybės. Tiktai JAV vyriausybės Lietuvos okupacijos nepripažinimo politikos dėka Lietuva, kaip ir kitos Pabaltijo valstybės, gali turėti diplomatinę ir konsuliarinę tarnybą.

Dabartinis Lietuvos generalinis garbės konsulas Vaclovas Kleiza yra šeštasis Chicagos konsulas, pradėjęs šias pareigas eiti nuo pereitų metų gruodžio mėnesio. LFB vadovybės pakviestas, konsulas atvyko Dainavon ir šeštadienį rugpiūčio 9 d., padarė įdomų pranešimą studijų ir poilsio savaitės dalyviams.

LB JAV krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys, kuris kartu su konsulu lankė tą pačią lietuvių gimnaziją Hanau-Vokietijoje, supažindino su prelegentu. Taip pat pasidžiaugė, kad šį rytą savo tarpe turime ir Baltųjų Rūmų atstovą Liną Kojelį. Konsulas Kleiza per daugelį metų aktyviai reiškėsi ir reiškiasi lietuvių gyvenime; Lietuvių Fondas, PLB, JAV LB taryba, ateitininkija yra jo našaus darbo laukas. Jis Chicagoje Illinois universitete įsigijo bakalauratą, o Loyolos universitete, taip pat Chicagoje, socialinių mokslų magistrą, turi atsakingas pareigas Chicagos socialinės gerovės departamente.

Įdomus ir geras kalbėtojas Kleiza trumpai pažymėjo, kad Lietuvos atstovybės dar veikia JAV-se, Anglijoje ir Vatikane. Prancūzijoje atstovavimo padėtis esanti neaiški. Diplomatinė tarnyba, kaip žinome, atstovauja savo krašto vyriausybei, o konsuliarinės tarnybos funkcijos — rūpintis savo krašto piliečiais reziduojamame krašte.

Konsulai turi būti patvirtinti valstybės vyriausybės, kurioje jie reziduoja. Yra karjeros ir garbės konsulai. JAV-se Lietuva turi tris konsulus: karjeros New Yorke ir garbės Chicagoje ir Los Angeles. Vien Chicagoje esą 64 konsulai, iš jų 23 garbės. Praktikiniame gyvenime nedaroma didelio skirtumo tarp garbės ir karjeros konsulų, išskyrus vieną kitą atvejį, pav., pasų išdavimo teisė priklauso karjeros konsului ir pan.

Chicagos konsulai sudaro konsulų korpusą, Ruošiami priėmimai įvairiomis progomis, pav., Vasario 16-sios. Illinois valstija, miestas rengia konsulų susitikimus. Pavergtų tautų konsulai sudaro savo atskirą grupę.

Konsulų funkcijos įvairios: teisinė pagalba, dokumentų sudarymas, vizų išdavimas, prekybiniai-ūkiniai reikalai, kultūrinių reikalų pėtimas, savo krašto reprezentaciją, testamentai, giminių paieškojimas, palikimai ir t.t.

Jo, kaip konsulo, kuris atstovauja didžiulei teritorijai nuo Kanados, Kolorado, Meksikos įlankos, Ohio, informacijos teikimas ir reprezentacija daugiausiai laiko reikalaujančios funkcijos. Dažnai universitetai, mokyklos, bibliotekos, įvairios įstaigos, kraštai nori gauti informacijos. Jos turime labai mažai, ir naudojame PLB, Alto ar Vliko brošiūras, laikraščius Observer, Bridges, Encyclopedia Lituanica ir t.t. Neatidėliotinas reikalas išleisti brošiūrėlių atskiroms sritims.

Toliau konsulas Kleiza, atsakydamas į klausimus, išryškino: Lietuvos atstovų ir konsulų padėtis yra istorinis unikumas: nois JAV Lietuvos prijungimo nepripažįsta, bet praktiškai padaro tokių ėjimų, kurie tą nuostatą pažeidžia; OSI reikalu garbės konsulai nieko padaryti negali ir, reikalui esant reikia kreiptis į Lietuvos atstovą Washingtone, į dr. St. Bačkį.

Konsulas už savo darbą jokios algos negaunąs. Finansinė parama padengtų bent dalį išlaidų susijusių su tiesioginiu konsulo darbu. Parama betgi neturėtų jo niekam įpareigoti. Finansinė parama pagerintų ir pagreitintų informacijos teikimą, atitinkamesnį reprezentavimą.

Už įdomų informacinį pranešimą stovyklos dalyviai išreiškė padėką.

Jaunimas pasisako

Advokatė Daina Kojelytė iš Chicagos, advokatė Joana Kuraitė-Lasienė iš Toronto, Kanada, ir kompiuterių inž. Gintaras Grušas iš Los Angeles buvo pagrindiniai jaunimo simpoziumo dalyviai. Algis Šilas iš Washingtono negalėjo atvykti. Simpoziumo tema "Jaunimo dalyvavimas visuomeninėje ir politinėje veikloje". Vadovavo Daina Kojelytė.

D. Kojelytė, kuri sakėsi prieš 12 metų dalyvavusi panašios temos simpoziume ir, stebėdama šių dienų jaunimą, galinti matyti pasikeitimų, persiorientavimų amerikiečių, politinio - visuomeninio darbo atžvilgiu. Bet tendencija jungtis į lietuvių politinį darbą vistiek esanti silpna, pav. Vliko taryboje esąs tik vienas narys jaunesnis kaip 50 metų. Vis dar neatsikratoma "formos triumfavimo virš turinio". Jaunimas gi galėtų Lietuvos reikalui padėti informacija apie Lietuvos padėtį, organizuoti progines demonstracijas, pasisakyti amerikiečių spaudoje straipsniais ar laiškais okupacijos sąžinės kankinių. OSI ir kitais klausimais.

G. Grušas, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas teigė, kad lietuvių jaunimo pasireiškimo laipsnis įvairiuose kraštuose labai įvairuoja. Pastebimas didelis skirtumas tarp angliškai kalbančių kraštų ir kitų valstybių.

(Bus daugiau)

BENDRAI IŠPILDYTAS PAŽADAS

Su dideliu džiaugsmu pranešame gerą žinią, kad daugelio pasaulio lietuvių organizacijų, radijo, spaudos ir kraštų Bendruomenių darbo, pasišventimo ir aukų dėka 1986 spalio 4 dieną baigėme rinkti pažadėtus 600,000 dol. PLB Lituanistikos Katedrai.

1981 metais Pasaulio Lietuvių Bendruomenė pasirašė sutartį su Illinois universitetu Chicagoje, įsteigdama pirmąją ir amžiną PLB Lituanistikos Katedrą laisvajame pasaulyje su 750,000 dol. fondu. Pats universitetas skyrė 150,000 dol., o mes pasižadėjome per 5 metus surinkti 600,000 dol. Dabar tą pažadą visi bendrai išpildėme!

Pusę pažadėtos sumos įmokėjus (300,000 dol.), 1984 metų rudenį PLB Lituanistikos Katedra pradėjo savo darbą su pirmaisiais aukštojo lituanistikos mokslo aspirantais, siekiančiais magistro ir daktaro laipsnių. Šiais metais yra užsiregistravę jau 9 aspirantai. Jai sėkmingai vadovauja profesorius dr. Bronius Vaškelis, kurio adresas yra: PLB Lituanistikos Katedra, University of Illinois at Chicago, 1225 University Hall, Box 4348, Chicago, IL 60680, tel. 312 996 -4412.

Asmenys ir organizacijos iš daugelio kraštų ypatingai daug ir nuoširdžiai aukojo per praėjusį mėnesį. Už tai jums visiems reiškiame didžiausią padėką, nes jūs ypatingu būdu įamžinote išeivijos lietuvių meilę lietuvių kalbai, mokslui bei kultūrai, ir bendrą mūsų pasiryžimą visokiais būdais kovoti už Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę, savo tarpe išlaikant ir ugdant sąmoningą lietuvybę.

Gauti pinigai per 600,000 dol. sumos dabar yra dedami į specialų **Stasio Barzduko vardo fondą** (1981 rugsėjo 13 miręs Stasys Barzdukas ilgus metus buvo mokytojas, lituanistas, kalbininkas, vienas iš Lietuvių Bendruomenės steigėjų ir jos ugdytojų, JAV LB vadovas, PLB Valdybos pirmininkas ir PLB Garbės Pirmininkas). Šio fondo pinigais bus remiami tolimesni PLB Lituanistikos Katedros darbai, kaip pavyzdžiui kituose universitetuose dėstančių lietuvių profesorių atsikvietimui specialioms paskaitoms, papildoma parama lituanistikos daktaratus ruošiantiems, specialių lituanistikos seminarų bei leidinių ruošimui ir panašiai.

PLB Fondo vadovybė savo darbą tęsia toliau ir prašo Jūsų aukų bei testamentinių palikimų PLB Lituanistikos katedros darbams ir studijoms. 1987 metų pradžioje bus paskelbti visi PLB Lituanistikos Katedros aukotojai, kurių vardai ir pavardės ar organizacijų pavadinimai bus įrašyti į specialią aukotojų knygą, laikomą universitete. Paaukoję 50 dol. ar daugiau, gaus padėkos diplomus, o paaukoję 500 dol ar daugiau, bus įrašyti į PLB Lituanistikos Katedros garbės lentą, kuri kabos Illinois universitete. Tad nespėję savo aukų iki šiol atsiųsti, gali tai padaryti iki šių 1986 metų pabaigos.

Visos aukos gali būti nurašytos nuo pajamų mokesčių JAV ir Kanadoje ("tax deduction" ID No. 36-3097269). Prašom aukas rašyti LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION vardu ir siųsti į PLB Fondo raštinę šiuo adreesu: **Lithuanian World Community Foundation, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636,** telef. 312 778 - 2200.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondo vadovybės vardu dar kartą reiškiu didelę padėką visiems aukotojams ir talkininkams už jūsų amžinos vertės dovaną. tos PLB Lituanistikos Katedros įsteigimą, kuri tarnaus išeivijos lietuviams ir padės kovojančiai lietuvių tautai okupuotoje Lietuvoje atgauti laisvę. Ačiū jums visiems.

Vytautas Kamantas,
PLB Valdybos ir PLB Fondo pirmininkas

DĖKOJA AUKOTOJAMS

PLB Finansų komisija suorganizavusi Lituanistikos Katedrai remti laimėjimus, nuoširdžiai dėkoja už gausias aukas ir dalyvavimą laimėjimuose.

Jūsų gausus atsiliepimas dideliu šuoliu priartino Lituanistikos Katedros įsteigimo realybę.

Š. m. spalio 4 d. J.C. Chicagoje Katedrai steigti vajaus užbaigimo pokylyje buvo ištrauktos šiems laimingiesiems dovanos:

$2000 — S. Ilgūnas, Rochester, N.Y.

$1000 — Vincent Gelezūnas, St. Louis, MO.

$500 — Elena Gabrius, Chicago, IL.

Po $100 Matulaitis - Lenkauskas, Cincinati, Ohio, Jonas Šoliūnas, Chicago, IL, Birutė Navickienė, Lemont, IL, Lisa Abad, Springfield, IL, A.V. Dundzila, McLean, VA.

Stasys Jokubauskas
PLB Finansų komisijos pirmininkas

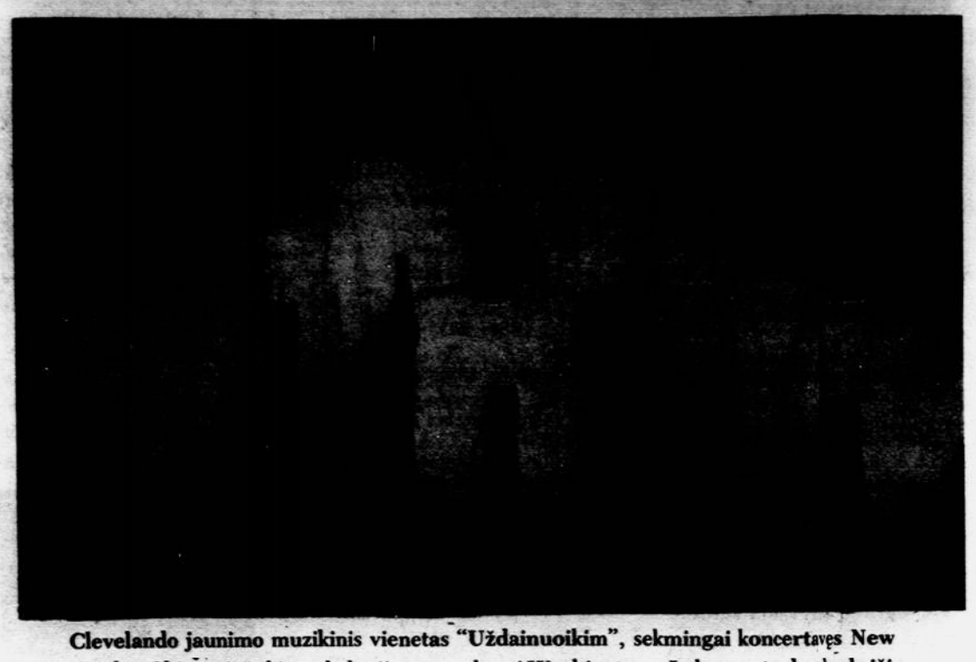

Clevelando jaunimo muzikinis vienetas "Uždainuoikim", sekmingai koncertavęs New Yorke, Chicagoje ir kitose kolonijose, atvyksta į Washingtoną. Jų koncertas bus lapkričio 8 d., šeštadienį, 7:30 v.v. Latvių Namuose, Rockville, Md. Koncertą rengia Washingtono K. Donelaičio lituanistinės mokyklos tėvų komitetas. "Uždainuokim" vienetui vadovauja Algis Bielskus.

Liet. gen. konsulo A. Simučio veikla

Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis pastaruoju metu dalyvavo lietuvių ir kitataučių renginiuose.

Rugsėjo 14 d. buvo pagrindinis kalbėtojas Daytona Beach, Florida. Tautinės Sąjungos skyriaus suruoštame Tautos Šventės minėjime.

Rugsėjo 21 d. dalyvavo Marylando Lietuvių Draugijų Tarybos suruoštame Lietuvos ąžuolo 50 m. sukakties minėjime Anapolyje, kur pasakė atitinkamą sveikinimo žodį.

Rugsėjo 24 d. dalyvavo Memorial Sloan - Kettering Cancer Center New Yorke suruoštame priėmime lietuviui Joseph Thomas pagerbti jo 40 metų tarnybos sukakties proga, kur tarė ir atitinkamą sveikinimo žodį. New Yorko ir apylinkės lietuviams Joe Thomas pažįstamas kaip orkestro vedėjas.

Rugsėjo 28 d. dalyvavo New Yorko Jungtinio Komiteto Lietuvių Tautos 1941-jų m. Sukilimo sukakčiai paminėti susirinkime, kur tarė ir atitinkamą sveikinimo žodį.

Spalio 1 d. dalyvavo Nigerijos Užsienių reikalų ministerio Bolaji Akinyemi Jungtinėse Tautose suruoštame priėmime Nigerijos nepriklausomybės 26 metų sukakčiai paminėti.

Spalio 9 d. dalyvavo Kinijos Koordinacinio komiteto direktoriaus Edward I.Y. Wu ir ponios suruoštame priėmime Vista International Hotel 75 metų sukakties minėjimui nuo Kinijos respublikos įsteigimo.

DRAUDIMAS IŠVYKTI Į UŽSIENĮ

Lietuvos dvasiškiams uždrausta keliauti į užsienį 1987 metais

Ryšium su Lietuvos krikšto 600 metų sukaktimi Lietuvos okupantai ėmėsi akcijos. Religinių reikalų taryba pranešė Lietuvos episkopato pirmininkui arkivysk. L. Povilioniui, kad 1987 metais į užsienį neleidžiama išvykti nei vyskupams, nei kunigams. Taip pat pasakė kad į Lietuvą neįsileis nė vieno užsieniečio, kuris norėtų dalyvauti Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus iškilmėse. Tos iškilmės numatytos 1987 metais birželio 27 Kaune.

Popiežius Jonas Paulius II viešai yra pasakęs, kad jis nori aplankyti Lietuvą, ypač šio jubiliejaus proga. Iki šiol sovietų valdžia jo neįsileido.

Taip pat užsienio lietuvių ne viena kolonija buvo galvojusi jubiliejaus iškilmėms pasikviesti iš Lietuvos kurį vyskupą. Ir iš užsienio lietuviai keliaudami buvo manę aplankyti Lietuvą ir ten dalyvauti jubiliejaus iškilmėse.

25 METAI DIEVO IR TAUTOS TARNYBOJE

(atkelta iš 3 psl.)

Kas vasarą studentams yra suteikiama proga patirti ir įgyvendinti šios nepaprastos institucijos kasdieninius darbus.

Tai tik dalelytė tų darbų, kuriuos atlieka devyni, — keturi pilno ir penki nepilno laiko tarnautojai.

Į Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos 25-mečio iškilmes spalio 25 d. specialiai atvyksta kardinolas Bernardin iš Chicagos, lydint kun. Jurgiui Šarauskui, vyskupas Charles Salatka iš Oklahoma City, koncelebruojant vysk. Pauliui Baltakiui, vysk. Vincentui Brizgiui, ir kitiems dvasiškiams, aukos iškilmingas mišias Šv. Patriko katedroj.

-o-

Kviečiama visuomenė

New Yorko lietuvių visuomenė yra raginama dalyvauti šiose mišiose spalio 25 d. kurios prasidės 5:30 v.v. Šv. Patriko katedroj. Pagal katedros mišių tvarką, tai yra kasšeštadieninės vakaro mišios, kuriose reguliariai dalyvauja bent 1000 tikinčiųjų. Šia ypatinga 25-mečio proga mišių metu bus giedamos lietuviškos giesmės, kurias atliks lietuviai dalyviai kartu su Apreiškimo parapijos choru, vadovaujant Viktorui Raliui.

Padidėjus susidomėjimui šia Religinės Šalpos šventė, banketas Waldorf Astoria viešbuty perkeliamas į didesnę salę vardu "Starlight Roof".

Atvykstančius svečius į "Starlight Roof" sutiks Dalios Sakaitės pianino muzika, puiki vakarienė gražiose patalpose, kardinolo Bernardino trumpas žodis, Religinės Šalpos pradininkų pagerbimas ir linksma meninė programa, kurią atliks Harmonija.

Norintys pagerbti Religinę Šalpą savo dalyvavimu bankete, kreipiasi pas Ritonę Ivaškaitę, tel. (718) 647 - 2434.

Pasiruošimas Vienos konferencijai

Resistence International prašant, Lietuvių Informacijos Centras parašė memorandumą apie dabartinę Lietuvos būklę. Memorandumas bus įjungtas į šios organizacijos ruošiamą dokumentaciją Helsinkio baigiamojo akto peržvalgos konferencijai Vienoje. Ši medžiaga bus skleidžiama plačiu tiražu spaudai, delegacijos nariams bei besilankantiems Resistence International informacijos biure, kuris veiks Vienos miesto centre pirmąją konferencijos savaitę. Dokumentacija taip pat bus dalinama lapkričio 4 d. Resistance International spaudos konferencijoje, kurioje dalyvaus įvairios žymenybės, kaip pvz. prancūzų aktorius Yves Montand.

Resistence International yra platausmasto organizaciją, susidedanti iš įvairių tautinių ir žmogaus teisių grupių. Jos siekia išlaikyti demokratines laisves pasaulyje bei atkreipti dėmesį į sovietų prasižengimus prieš žmogiškumą.

Lietuvių Informacijos Centro 7 psl. memorandumas suglaustai nušviečia okupuotos Lietuvos rūpesčius, iškeliant ryškius žmogaus teisių pažeidimus, pvz. kunigų užpuolius, areštus ir nuzudymus Lietuvoje. Suglaustai aptariamas ir Lietuvos Helsinkio grupės narių bei kitų įkalintų lietuvių likimas, pogrindžio spaudos gyvastingumas bei religijos persekiojimas. Memorandumas baigiasi trumpa Lietuvos istorijos apžvalga.

(LIC)

PHILADELPHIJA, PA.

Pasikeitimai Bendruomenės Balso radijo programoje

Rugsėjo 27 d. po daugiau kaip 30 metų nuolatinio darbo "Bendruomenės Balso" radijo programų vadovavime su klausytojais atsisveikino Henrikas Savickas. Philadelphijos LB apylinkės valdyba apgailestauja radijo vedėjo Savicko pasitraukimą ir yra jam dėkinga už daugelį metų įdėtą sunkų darbą.

Jo pareigas perima visa eilė veiklių filadelfijiečių, kuriems sutiko vadovauti bei radijo programas kooardinuoti Julija Dantienė.

Visas žinias, pranešimus ir užklausimus "Bendruomenės Balsui" prašoma siųsti jos adresu: 1233 Lenox Rd., Jenkinstown, PA 19046, telef.: 215 572 - 6654.

"Bendruomenės Balso" reikalų vedėju ir iždininku lieka Gediminas Dragūnas, 6816 N. 10th St., Philadelphia, PA 19126.

Nuo lapkričio 1 d. keičiamas Bendruomenės Balso" transliavimo laikas iš tos pačios WTEL, 860 AM stoties. Programa bus girdima šeštadienio rytais nuo 9-tos valandos iki 9:30 valandos. Iki galo spalio mėnesio programa bus transliuojama senu laiku — šeštadieniais po piet 2:15 iki 3:15 val.

Philadelphia, PA

Šv. Kazimiero parapijoj vyko misijos, kurias vedė kun. John Connor, CSSp, ir po to — Eucharistinė diena. Misijose dalyvavo ir 3-čios Lietuvos vyčių kuopos nariai. Šios kuopos dvasiniu patarėju yra parapijos klebonas kun. Eugene A. Wassel.

Metiniame kuopos susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba: Joseph Drumstas — pirmininkas, Victor Stepalovitch — vicepirmininkas, Dianne Drumstas — sekretorė, Agnes Mickunas — finansų sekretorė, Margaret Petronis — iždininkė, Edmund Binkis korespondentas ir ritualo komisijos reikalams 3 metams — Irene Svekla.

Numatyta pagyvinti kuopos veikla, reguliariai šaukti susirinkimus, siųsti atstovus į apskrities suvažiavimus, o apie kūčių ar kalėdinį renginius palikta svarstyti kitame susirinkime.

Koresp.

AIDAI yra vienas iš geriausių kultūros žūrnalų išeivijoje. Ar juos prenumeruoji?

WASHINGTONE

Atvyksta "Uždainuokim"

Washingtono K. Donelaičio lituanistinė mokykla pradėjo naujus mokslo metus. Mokyklą lanko 24 mokiniai, kurie suvažiuoja iš įvairių Washingtono ir Baltimorės apylinkių. Retkarčiais į mokyklą atvyksta ir "kiškučių klubas", priešmokyklinio amžiaus vaikučiai, kurie vieną kartą savaitėje susitinka privačiuose namuose

Pereitais mokslo metais, Washingtono lituanistinė mokykla jau atšventė 25 metų sukaktį. Mokyklos tėvų komitetas rengia koncertą — rudens vakarą. Programoje — Clevelando jaunimo muzikinis vienetas "Uždainuokim", kuriam vadov. A. Bielskus. Po programos —šokiai ir vaišės. Vakaras įvyks lapkričio mėn., 8 d., šeštadienį, 7:30 v.v., Latvių Namuose, 400 Harley Ave., Rockville, Md. Visi, visi kviečiami!

BALTIMORĖS ŽINIOS

Nauja choro dirigentė

Baltimorės mišrus choras "Daina", pirmininko Justo Buivio sukviestas, spalio 1 dieną Lietuvių Namų patalpose susipažino su nauja choro vadove — dirigente Rūta Pakštaite iš Chicagos, dabar pastoviai gyvenančią Baltimorėje.

Choras pradėjo naujų dainų ir giesmių repeticijas.

Sodaliečių auka

Šv. Alfonso parapijos sodalietės spalio 5, po pamaldų, surengė užkandžių, rankdarbių ir drožinių pardavimą bei bingo žaidimus. Atsilankė daug parapiečių. Visas pelnas paskirtas bažnyčios remontui. Klebonas gražiai padėkojo ne tik sodalietėms, bet ir visiems atsilankiusiems.

Parapiečių lankymas

Klebonas kun. A. Dranginis pradėjo metinį parapiečių lankymą įvairiuose miesto ir priemiesčių rajonuose. Kur ir kada lankysis, bus pranešama pamokslų metu ir per lietuvišką radijo valandėlę. Apsilankymo metu bus laiminami namai, įteikta plotkelės ir naujasis parapijos kalendorius.

Bendros rožančiaus maldos

Įvairių tautybių maldininkai rinkosi Šv. Alfonso bažnyčion spalio 5 dieną 3:30 popiet į bendrą rožančiaus kalbėjimą įvairiomis kalbomis bažnyčioje ir per procesiją. Procesijos metu, lauke, buvo nešama Marijos statula, lydima parapijos kunigų, vėliavų ir gausaus būrio maldininkų. Iškilmingos pamaldos baigtos pamokslu ir Švč. Sakramento palaiminimu, Šį viešą rožančiaus visų dalių kalbėjimą organizavo Mėlynosios Armijos — Marijos garbintojų — sąjūdis.

Jonas Obelinis

Rūta Pakštaitė ir Carmen Valenčiūnas lapkričio 15 koncertuoja Lietuvių Namuose Baltimorėje. Jų koncerta rengia Lietuvių Bendruomenės apylinkė.

WATERBURIO ŽINIOS

Lietuvių Federalinės Kredito Unijos Kasos skyrius pradėjo veikti rugsėjo 13 ir yra įsikūręs Spaudos knygyno patalpose, 33 Congress Ave., Waterbury. Tel. (203) 756 - 5223. Skyriaus vedėju yra A. Paliulis.

Oficialus Kasos atidarymas bus spalio 26, sekmadienį, po 11 val. pamaldų, šv. Juozapo parapijos mokykos salėje, 29 John St., Waterbury. Atidaryme dalyvaus ir Kasos vadovybės atstovai iš New Yorko. Jie publiką plačiau painformuos apie Kasos operacijas. Į Kasos skyriaus atidarymą kviečiami gausiai atsilankyti ne tik vietos, bet ir apylinkių lietuviai. Po Kasos vadovybės atstovų pranešimų bus kavutė bei užkandžiai. **G. K.**

Lietuvių Bendruomenės apylinkės tradicinis rudens balius, įvykęs spalio 4 Šv. Juozapo parapijos salėje, praėjo su nepaprastu pasisekimu.

Skoningai, rudenio motyvais dekoruota salė, jau tik įžengus maloniai nuteikė. Meninę programą atliko sol. Benediktas Povilavičius iš Bostono. Jam akomponavo muz. Jonas Beinoris, Šv. Juozapo parapijos vargonininkas. Jau su pirmąja daina solistas užimponavo gausiai susirinkusią publiką, Atrodo, kad Waterburio publika jau buvo pasiilgusi sodrių solo dainų.

Sol. Povilavičius atliko šiuos dalykus: Plėšikų dainą iš Kornevilijaus varpų — muz. Planquette; Ateisiu tylią naktį, muz.A. Bašinsko; O ant kalno — l.d. harm. J. Gruodžio; Aš viską užmiršau — muz. Kairiūkščio; Aš išginiau — l.d., harm. V. Klovos; Ūdrio dainą iš op. Pilėnai — muz. V. Klovos, Germonto ariją iš Traviatos — G. Verdi.

Bisui padainavo Mano pasaulis — muz. A. Raudonikio, ir dzūkų liaudies dainą Šių nakcely. — harm. M. Petrausko.

Prie geros vakaro nuotaikos palaikymo nuopelnai priklauso ir puikiam brolių Kezių orkestrui iš New Yorko. Buvo malonu klausytis jų atliekamų liaudies dainų motyvais grojamų šokių, bet ir sunku buvo nusėdėti nepamiklinus kojų. Net ir jų grojamas "Rock" skambėjo "dviejų gaidelių" meliodija.

Visiems malonų netikėtumą koncerto pertraukos metu suteikė kongresmanas John G. Rowland, (R. CT), kuris savo trumpame žodyje pasveikino susirinkusius, pagerbdamas LB apylinkės ilgametį pirmininką Viktorą Vaitkų už jo plačią veiklą ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių organizacijų plotmėje, jį apdovanojo J.A.V. vėliavos žymeniu bei Amerikos vėliava, plevėsavusia virš Kapitoliaus Washingtone, DC.

Spalio 18 šeštadienį, čia įvyko Lietuvių Moterų Klubų Federacijos šokikų koncertą atliko D. Dzikienės vadovaujamas Hartfordo šokių vienetas "Berželis". Jau eilė metų, kaip "Berželis" žavi watesrburiečius.

Šokiams grojo pakviestas šioje apylinkėje nepaprastai gražiai užsirekomendavęs brolių Kezių orkestdras iš New Yorko.

Vakaro metu pelnas, kaip ir praeityje, buvo paskirstytas kilniems lietuvybės tikslams.. **G.K.**

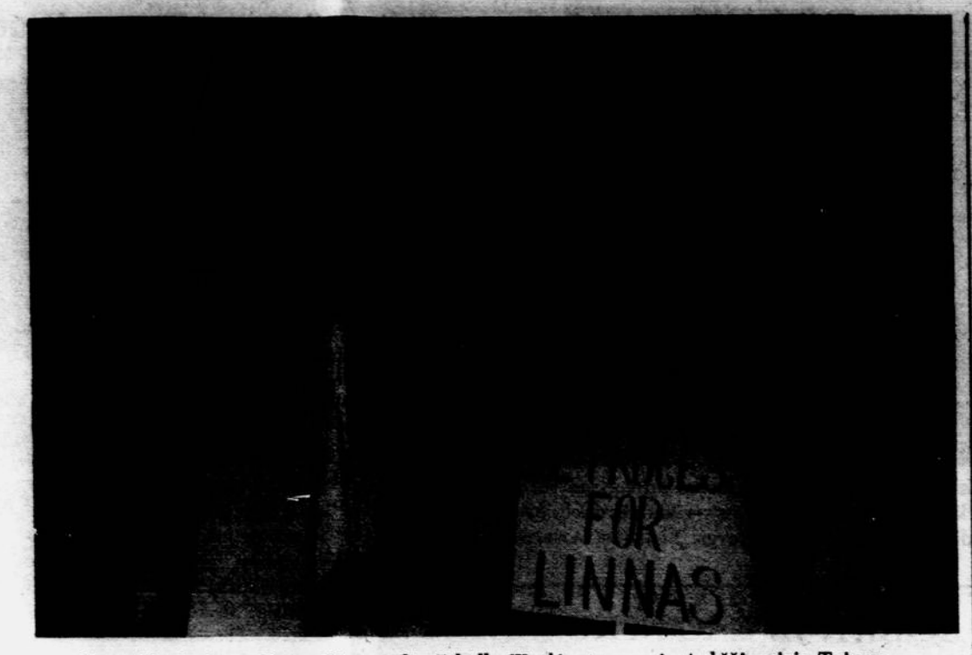

Kun. Kazimieras Pugevičius spalio 5 kalba Washingtone prie Aukščiausiojo Teismo rūmų protesto demonstracijose prieš OSI vykdomą Amerikos konstitucijos ir teisinių normų laužymus ir sąjunga su sovietų KGB.

PUTNAM, CONN.

Naujos kandidatės į vienuolyną

Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselės ir visa Putnamo lietuvių kolonija džiaugiasi ir didžiuojasi dviem jaunom lietuvaitėm: **Irena Normantaite ir Karina Vaznyte,** kurios įstojo noviciatėmis į vienuolyną.

Rugsėjo 8 d. popietyje vienuolyno koplyčioje vienuolyno kapelionas kun. V. Cukuras ir seselių provincijolė seselė Paulė priėmė jaunuoles kandidatėmis. Neilgos pasižadėjimo-priėmimo ir maldų apeigos kėlė susikaupimą, ypač gilų, kai buvo pašventinti ir kandidatėms įteikti balti (kandidačių) galvos apdangalaiveliumai. Įstojimo-priėmimo apeigos baigtos visų koplyčioje esančių sugiedotu himnu Šv. Trejybei.

Kandidatė Irena Normantaitė, kurios tėvai yra lietuviai ir sesuo Stasė jau šio vienuolyno seselė, yra baigusi meno mokyklą. Karina Vaznytė, kurios tėvas yra lietuviškos kilmės, motina — itališkos, yra kolegijos studentė. Abi yra iš Maino valstijos.

Tai seselės vienuolyne praturtėjo menininke, bet svarbiausia — padidino savo jėgas dviem seselėmis, kurios dirbs Aukščiausiojo garbei ir žmonių, ypač lietuvių, gerovei.

Sveikiname naujas seseles, linkime ištvermės ir pasižadame jom padėti.

Alkos rūpesčiai nesibaigia

Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvo Alkos, (autonominis Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos padalinys) Putname direktoriato posėdyje rugpjūčio 21 nutarta bent metams samdyti bibliotekininkę kataloguoti Alkoje turimas knygas. Bibliotekininkė Beatričė Vasaris (buvusi Kerbelienė) rugsėjo 1 d. pradėjo darbą. Kompiuterio, kuris teikia didelę pagalbą katalogavimui, ir prie jo dirbančio asmens reikalai taip pat baigiami sutvarkyti.

Alkoje tęsiamas gausių lietuviškos kultūros vertybių telkimas, pvz.: prof. dr. J. Gimbutas, padagogai Vl. ir V. Kulbokai, rašytojai V. Alantas ir A. Norimas (Mironas), lituanistas A. Mažiulis, istorikas kun. R. Krasauskas ir keletas kitų palaipsniui perkelia į čia savo bibliotekas ir archyvus. Kalifornietė Lembertienė atsiuntė kelias dėžes savo vyro, rašytojo ir poeto, literatūrinio palikimo. Rašytojas ir dailininkas Lapas padovanojo gražų paveikslą, o įvairūs tautodailės dirbiniai nuolat pasiekia Alką.

Alka jau pakankamai gerai žinoma ne tik visuose laisvuose pasaulio kraštuose esantiems lietuviams mokslo žmonėms, bet ir dabartinėje Lietuvoje. Vien šiais metais nemažas jų skaičius lankė Alką, kai kurie jų ieškojo ir rado medžiagos savo darbams.

Verta ugdyti ir toliau Alką, kurios tvarkymas sumaniai tęsiamas dabartinių jos tvarkytojų, ypač kun. R. Krasausko ir dr. J. Kriaučiūno. Tikima, kad ligšioliniai Alkos rėmėjai, o skatinami ir nauji, rems Alkos turtinimo ir išlaikymo užmojus. Alka išsilaiko vien tik rėmėjų aukomis. aukos atleidžiamos nuo taksų mokesčio.

J. Kr.

Sąskrydis vienuolyno sodyboje

Tradicinis seserų rėmėjų metinis sąskrydis vyksta spalio 26, sekmadienį, vienuolyne Putnam, Conn. Pradžioje koplyčioje bus pamaldos. Pamokslą pasakys kun. dr. V. Cukuras.

Po pamaldų salėje bus koncertas, kurio programą atliks seserys Ilona ir Kristina Kuprevičiūtės iš Clevelando, Ohio. Viena groja trompete, kita — skambina pianinu. Spalio 11 jos koncertavo Kultūros Židinyje New Yorke ir ten buvo publikos šiltai sutiktos ir įvertintos.

Putnamo seselės laukia visų rėmėjų ir svečių.

ELIZABETH, N.J.

Sekmadienį, spalio 26, Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos draugijos rengia metinį "kiniečiškų išpardavimą" parapijos salėje. Jo pelnas skiriamas bažnyčios reikalams. Pradžia 3 val. poiet. Įėjimo auka 2 dol. Bus užkandžių ir galymybė įsigyti tautodailės darbų, kuriuos iš Bostono atveža Baltic Assoc.

Vyresniųjų Piliečių Klubas (Senior Citizens' Club), veikiantis prie Šv. Petro ir Povilo parapijos, nuo 1982 turi savo narių susirinkimus du kart per mėnesį parapijos salėje. Nariais gali būti ir kviečiami klubui priklausyti turintieji per 55 metų amžiaus. Metinis nario mokestis 4 dol.

Kiekvieną mėnesį vykstama autobusu į Atlantic City kasino žaidimams. Išvykimo reikalus tvarko Ann Senkus.

Spalio 27 klubo nariai autobusu išvyksta į Catskill kalnų viešbutį "Browns" penkių dienų atostogoms. Išvyką tvarko Helen Balandis.

Paskutiniame Lietuvos vyčių 52-ros kuopos narių susirinkime, kaip praneša kuopos pirmininkas Mitchell Matalavich, yra pramatytos veiklos ateinantiems metams tokios datos: metinis šv. Kazimiero minėjimas kovo 8, koncelebracinių mišių metu, kurias aukos klebonas kun. P. Žemeikis ir kun. J. Pragulbickas. Bus vyčių bendra komunija. Po pamaldų — pusryčiai salėje.

Rugsėjo 26 bus švenčiamas 52-ros vyčių kuopos 50 metų gyvavimo jubiliejus ir atžymėta iškilmingomis mišiomis ir vakariene.

W. Senkus

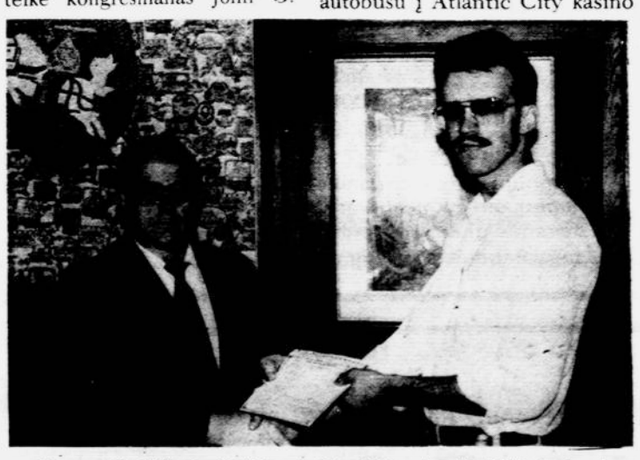

Pirmas Certifikatas įteikiamas Linui Venclauskui Waterburio Kasoje. Nuotr. M. Chainy

Waterburyje rugsėjo 13 buvo atidarytas Kasos skyrius. Skyrius veikia Spaudos knygyno patalpose. Kaspiną perkerpa dr. Petras Vileišis. Nuotr. M. Cainy

LB TARYBA POSĖDŽIAVO ELIZABETHE, N.J.

JAV LB T-bos narių suvažiavimas bus lapkričio 14 - 15 Elizabethe, N.J., Sheraton viešbutyje, prie Newarko aerodromo. Lapkričio 15, šeštadienį, Elizabethe bus vakaras, kurio programą atliks Harmonija, vadovaujama muziko Viktoro Ralio. Taip pat programoje dalyvauja ir akordeonistė Rūta Raudytė.

GT INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, įstaigos vedėja

PASKUTINĖ 1986 METŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ

Nr. 8607 Gruodžio 20 — sausio 3, 1987 — Iš New Yorko $1,471.00

Kelionės maršrutas: 1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje.

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų.

Kelionės dalyviams bus parūpinami bilietai į specialius naujametinius spektaklius Operos ir baleto teatre arba Filharmonijoje.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius.

Kainos:

Volga GAZ 24-10 — 5,600 rb.
VAZ 2107 — 4,470 rb.
VAZ 2106 — 4,130 rb.
VAZ 21003 — 3,900 rb.
VAZ 21013 — 3,360 rb.

Padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams.

G. T. INTERNATIONAL, INC. P.O. BOX 29163 CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA, TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702.
Skrendame erdviais "FINNAIR" lėktuvais

— Dailininkas Algirdas Kurauskas mirė Chicagoje rugsėjo 30. Jis buvo žinomas išeivijoje kaip geras grafikas, iliustratorius daugelio knygų ir žurnalų, dailės klausimais rašęs periodinėje spaudoje, Paulius Augius monografijai parašęs studiją apie Augiaus medžio raižybą. Yra dalyvavęs daugelyje lietuvių ir amerikiečių kolektyvinėse parodose. Taip pat yra dekoracijas daręs teatro ir operos spektakliams. Buvo baigęs Ecole des Arts et Metiere Freiburge — Vokietijoje.

— Kun. Vytautas Memėnas, St. Patrick parapijos klebonas Joliete, IL., "Darbininko" skaitytojas ir rėmėjas, vyskupo J. Imesch siunčiamas trijų mėnesių studijoms į Romą. Studijos prasidės ateinančių metų vasario 24 ir tęsis iki gegužės pabaigos. Kun. V. Memėnas apsigyvens Popiežiškoje Šiaurės Amerikos kolegijoje, kurioje bus ir paskaitos.

— Šaulių Sąjunga tremtyje, įvertindama Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko Teodoro Blinstrubo pasišventimą darbuojantis dėl Lietuvos, rugsėjo 8 Tautos šventės proga, apdovanojo jį aukščiausiu savo žymeniu — Šaulių Žvaigždės ordinu.

— Dailininko kun. Juozo Domeikos, gyvenančio Tucson, Ariz., paveikslas yra Baltųjų Rūmų meno rinkinyje. Už paveikslą kūrėjas yra gavęs iš prezidento R. Reagan padėkos laišką.

— Algirdo Pužausko, buvusio "Draugo" redaktoriaus ir gabaus žurnalisto, pagerbimą ir atsisveikinimą surengė Chicagos žurnalistų skyrius. Jis, išėjęs į pensiją, išvyksta į Ramiojo vandenyno pakrantes. Su A. Pužausku ir jo žmona atsisveikinimas buvo rugsėjo 25 Seklyčioje. Po vakarienės atsisveikinta ir pareikšta linkėjimai. Atsisveikinimą pravedė Ignas Andrašiūnas, o pagrindinis kalbėtojas buvo kun. Vyt. Bagdonavičius.

— Baltų tautų religinės istorijos savaitė vyko Italijoje, netoli Milano. Šalia bendro apie visas tautas įvado, Estiją lietė viena paskaita, Latviją dvi, o Lietuvą net aštuonios. Suorganizavo italai ir paskaitos buvo skaitomos italų kalba.

— Ona Lukšytė - Kairelienė, Argentinoje redagavusi laikraštį "Laiką" 17 metų, pasitraukė į pensiją. Laikraštį toliau redaguos kun. Aug. Steigvilas.

— Kun. Juozo Domeikos, gyv. Arizonoje, trejetas aliejaus tapybos paveikslų ir 70 rankų darbo sveikinimų kortelių išstatyta Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Menininkas įrėmavo kūrinius savo darbo rėmais ir viską padovanojo muziejui.

— Apie Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus naujas patalpas ir jų atidarymą plačiau parašė "Chicago Sun-Times". Pažymėjo, kad muziejus jau veikia du dešimtmečius, kad atidarant patalpas įėjimas visiems buvo laisvas. Muziejus turi 45,000 knygų ir muziejaus plėtimo projektas pareikalaus 1,5 mil. dolerių.

"Lituanus" žurnalo direktoriatan, į kurį įeina ir nuolatinis žurnalo administratorius Jonas Kučėnas ir JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, JAV LB 1986 - 1987 metams patvirtino Antaną Dundzilą, dr. Antaną Klimą, dr. Tomą Remeikį, Arvydą Tamulį ir dr. Mindaugą Vygantą.

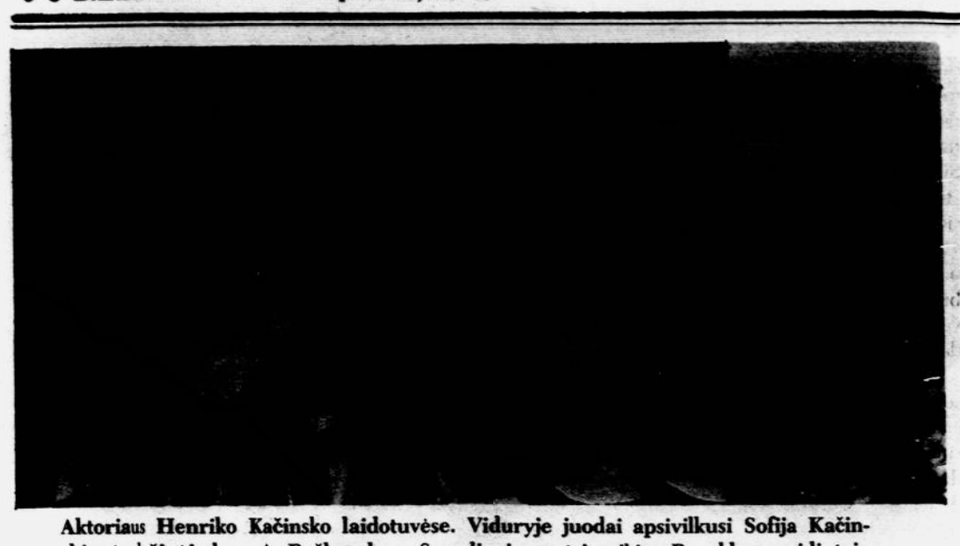

Aktoriaus Henriko Kačinsko laidotuvėse. Viduryje juodai apsivilkusi Sofija Kačinskienė, dešinėje kun. A. Račkauskas,. Su velioniu atsisveikina Brooklyno vaidintojų grupės vardu Viktorija Dėdinienė. Šalia jos sėdi Jurgis Blekaitis, Amerikos Balso atstovas.

ATSISVEIKINANT SU AKT. H. KAČINSKU

Rodos, dar taip neseniai, pravažiuojant Sunny Hills bulvaru, tekdavo matyti vaikščiojantį aktorių Henriką Kačinską, o dabar jau jo mūsų tarpe nebėra.

Jisai kasdien vaikščiodavo tuo bulvaru, lydimas tų pasivaikščiojimų bendro — šunelio Mona, gerėdamasis gamtos grožiu, tyru "Saulės Kalnelių" oru. O jeigu ką sutikdavo, tai mielai pasikalbėdavo.

Ir štai rugsėjo 15 dieną Sunny Hills nedidelį mūsų bendruomenės būrį aplėkė žinia, kad Henrikas Kačinskas ryte rastas be sąmonės ir išvežtas į ligoninę. Kasdien ateidavo nemalonios žinios apie jo sveikatos blogėjantį stovį ir net antrąjį paralyžiaus priepuolį.

Rugsėjo 28, sekmadienį, neramumo vadina, nuvykau ligoninėn aplankyti, bet radau tą lietuviško teatro pažibą mirties patale. Medicina jau buvo bejėgė. Artėjo paskutinės gyvenimo valandos.

Mintimis perbėgau šio garsaus aktoriaus scenos pasisekimus, prisiminiau jo deklamacijas New Yorke ir čia, jo mokėjimą užburti žiūrovus ir klausytojus, kurie sukeldavo plojimų audras ir dabar...viskas tik praeities lapuose įrašyta.

Atsikėlęs užtarnautam poilsiui į šiuos kalnelius, savo dienas leido skaitydamas, vaikščiodamas, džiaugdamasis ramiu pensininko gyvenimu ir nors 83 metų našta buvo atžymėtas, bet visada žvalus, tvarkingai pasirėdęs, tiesus, žilais plaukais papuoštas.

Bet Aukščiausiojo planai buvo kiti — rugsėjo 28 dieną 5:15 val. popiet, aprūpintas viatikais, paliko šį pasaulį.

Rugsėjo 30 vakare šermeninėje atsisveikinima pravedė E. Lukienė. Kalbėjo A. Velavičius, V. Dėdinienė, K. Žukauskas, F. Bočiūnas ir galiausiai buvęs H. Kačinsko bendradarbis teatre ir vėliau Amerkos Balse Jurgis Blekaitis, specialiai iš Washingtono atskridęs ir daręs Balsui įrašus. Angliškai žodį tarė G. Beleckienė.

Kitą rytą Sunny Hills Šv. Teresės bažnyčioje keturi kunigai — klebonas F. Ščikotovičius, A. Kardas, L. Musteikis ir A. Račkauskas, atgiedoję lotyniškai egzekvijas, aukojo už H. Kačinsko sielą mišias. Mišių metu giedojo "Antrosios Jaunystės" choras, vargonais palydint J. Adomaičiui.

Į Kalvarijos kapines palydėjo per 120 asmenų. Leidžiant karstą į duobę, sugiedota Lietuvos himnas ir Viešpaties Angelas.

Ilsėkis, mielas aktoriau Henrikai Kačinskai, tuose pamiltuose "Saulės Kalneliuose", į kuriuos ir mes skubam.

V.

LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKČIAI PAMINĖTI ŽENKLIUKAS

Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai paminėti Lietuviškos Skautybės Fondas išleido ženkliuką. Ji piešė ir spaudai paruošė Akademinio Skautų Sąjūdžio filisteris dail. Julius Špakevičius. Ženkliukas keturių spalvų: žalios, purpurinės, šviesiai geltonos-rusvos ir tamsiai pilkos.

Piešinio priekyje matosi tamsi žemė. Tai liūdna dabartinė Lietuvos būklė. Tolumoje žalia. Tai viltis ateičiai, Liaudies motyvų kryžius ir lotyniškas įrašas "Christianitas Lituaniae". Tamsiai purpurinės spalvos reiškia liūdesį ir laukimą. Miglotas, gelsvas dangus sujungia kompoziciją. Taip pat žalia spalva įrašyti sukakties metai 1387 - 1987 ir fone balti 600 metų skaičiai.

Ženkliukas pasižymi gražiai suderintomis spalvomis, aiškiu minties išreiškimu ir kruopščiai atliktu darbu. Už tai priklauso didelė padėka dail. J. Špakevičiui.

Prašoma visu naudoti ženkliukus ant vokų, siunčiant kalėdinius sveikinimus ir kitokius laiškus. Norima, kad mūsų minima Lietuvos krikšto sukaktis būtų kuo plačiausiai žinoma.

Šie sukaktuviniai Lietuvos krikšto ženkliukai spausdinti specialioje spaustuvėje ir išleisti po 25 ženkliukus viename lape. Iš viso išspausdinta 56,500 lapų. Gaunami pas L.S. Fondo atstovus arba kreipiantis į L. S. Fondo leidinių administratorių A. Danasą, 29 Welles Ave., Dorchester, Mass. 02124, prisiunčiant sau adresuotą voką su pašto ženklu ir užsakant ne mažiau trijų lapų. Lapo kaina — 1.25 dol., arba 10 lapų už 10 dolerių. Čekiai rašomi: Lithuanian Scouts Assoc. Inc. - LSF" vardu.

(k.n.)

ATEITININKŲ FEDERACIJOS TARYBOS NARIAI

Nijolė Balčiūnienė, Cleveland, Ohio.
Ses. Margarita Bareikaitė, Toronto, Ont., Canada.
Daiva Barškėtytė, Chicago, Ill.
Birutė Bublienė, Bloomfield Hills, Mich.
Kun. dr. V. Cukuras, Immaculate Conception, Putnam, Conn.
Dr. Adolfas Damušis, Lockport, Ill.
Dr. Juozas Girnius, So. Boston, Mass.
Dr. Petras Kisielius, Cicero, Ill.
Vaclovas Kleiza, Chicago, Ill.
Dr. Romas Kriaučiūnas, Lansing, Mich.
Juozas Laučka, Bethesda, Md.
Prof. Ant. Maceina, Vak. Vokietija.
Dr. Česlovas Masaitis, Thompson, CT.
Dr. Algis Norvilas, Oak Lawn, Ill.
Dr. Kaz. Pemkus, Dundee, Ill.
Dr. Just. Pikūnas, Detroit, Mich.
Juozas Polikaitis, Chicago, Ill.
Dr. Vaclovas Šaulys, Chicago, Ill.
Vytautas Šoliūnas, Lemont, Ill.
Jonas Vaitkus, Hayattsville, Md.
Kristina Volertienė, Narverth, Pa.
Dr. Vyt. Vygantas, Dallas, Texas.
Jonas Žadeikis, Oak Lawn, Ill.
Arvydas Žygas, Cicero, Ill.

Seserys Kuprevičiūtės koncertavo Kultūros Židinyje

LMK Federacijos New Yorko klubas, plėsdamas savo kultūrinę veiklą, vis ieško naujų talentų jaunimo tarpe. Pirmininkės Marijos Žukauskienės iniciatyva šiemet į Kultūros Židinį iš Clevelando buvo pakviestos seserys Ilona ir Kristina Kuprevičiutės, mūsų iškilaus pianisto Andriaus Kuprevičiaus dukros.

Kristina skambino pianinu. Ilona groja trimitu - trompete. Abi jos puikiai pasirengusios savo profesijai, žino, ką groja, ir moka kaip groti.

Scenoje jos pasirodė su ilgom vienodom, giliai mėlynom suknelėm, kurių ornamentai buvo identiški. Skyrėsi jų diržai. Viena turėjo platų žalią, o kita raudoną diržą.

Koncerto klausytojai buvo sužavėti jų muzikalumu, giliu įsijautimu į atliekamą kūrinį, visa ta kultūra ir laikysena scenoje.

Prie koncertinio trimito nesame pripratę. Bene pirmas atvejis, kad lietuviškoje scenoje girdime trimitą. Savo spalva jis primena kariuomenės žygius, kažkas liūdno, laukiančio jo balse ir drauge vieniša. Kyla, skardena jo balsas, atrodo, šaukiasi kažkokia senovė. Sesuo, pianistė Kristina, elegantiškai, ramiai ir drauge jautriai palydėjo trimitą, neforsuodama atliko ir savo partijas.

Koncertas užtruko vieną valandą ir penkias minutes. tikrai tai buvo vienas iš gražiausių, pakiliausių koncertų, kuriuos bet kada esame girdėję K. Židinyje.

Savo programoje jos atliko: Orientale — muz. J. Ed. Barat, Trys peisažai — Julien Porret, Andante ir Allegro — Guy Ropartz, Badingale — Eugene Bozzaa, Fantasija — Camille Saint Saens, Boutade — Prierre Gabaye.

Bisui pagrojo prancūzų kompozitoriaus kūrinį.

Gaila, kad į šį puikų koncertą atsilankė labai mažai publikos, truputi per 80. Po programos buvo kavutė. Čia visi turėjo progos pasikalbėti su jaunom ir labai gražiai lietuviškai kalbančiom sesutėm Kuprevičiūtėm.

Žinia, specialiai trimitui yra mažokai parašytų kūrinių. Norėtųsi, kad į programą būtų įtraukta ir lietuviškų kūrinių. Gal galima ką aranžiruoti, pritaikyti trimitui, gal kas specialiai parašytų, nes mum visiems rūpi ir savo lietuvišką muziką puoselėti, kad lietuviai kompozitoriai nesakytų paskui, jog jie užmirštami ir paliekami vienatvei. (p. j.)

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. Išleido jubiliejinis komitetas. Bronzinis — 30 dol., persiuntimo išlaidom pridedamas 2 dol. Gaunamas Darbininko administracijoje — 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

JAUNIMO SĄJUNGOS RŪPESČIAI

TADAS KLIMAS

Savaime aišku, kad jaunimui patinka demokratija lietuviškose orgaznizacijose. Tik demokratinėje tvarkoje įmanoma jaunimui prasimušti pro linijas ir frontus, pro senų partijų šulų pasiektas rimtesnes pozicijas. Todėl jaunimo širdžiai yra artimos šios organizacijos — Lietuvių Bendruomenė ir Jaunimo Sąjunga. Tačiau Jaunimo Sąjungai dabar grėsia pavojus iš kai kurių asmenų, kurie nori tą Jaunimo Sąjungą padaryti lyg "Vliką". Ten gi partijos skiria savo atstovus.

Dabar Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos atstovai buvo renkami pagal vietoves. Pavyzdžiui, Rochesteris gaudavo du atstovus. Dabar vyresnieji reikalauja, kad atstovai būtų renkami iš organizacijų — iš neolituanų, skautų, ateitininkų, Lietuvos vyčių. Jei Jaunimo Sąjunga nepriimtų šio pasiūlymo, tai net grasinama vyresniųjų pinigais neremti jaunimo kongreso.

Tačiau šis reikalavimas nėra jau toks geras. Minėtos organizacijos yra nepolitinės, o Jaunimo Sąjunga yra užsimojus plačiai politinei veiklai. Be to, minėtos organizacijos tiksliai neapibrėžia, kas yra "jaunas". Jaunimo Sąjungai priklauso visi tarp 18 ir 35 metų. Pažiūrėkime, kaip kitur ta sąvoka aptariama. Pagal Studentų Ateitininkų Sąjungos statutą jaunimo metai apibrėžiami tarp 18 ir 30, gi dabartinė SAS centro valdyba viešai yra pasakiusi, kad savo veiklą riboja tarp 18 ir 25 metų jaunuolių.

O kaip su skautais? Dauguma jų ištirpsta po gimnazijos. Likutis pereina į skautus akademikus ir tai tik studijų metu. Tokie skautų akademikų vienetai veikia Chicagoje, Detroite ir dar kai kur. Tik tie vienetai galėtų skirti atstovus į Jaunimo Sąjungą. Šiaip gi daugumoje skautams vadovauja ir su skautais dirba vyresni žmonės.

Neolituanai yra visi lygūs, nuo 18 metų iki 80 metų. Kas išgalėtų nubalsuoti ką paskirti atstovu į Jaunimo Sąjungos kongresą?

Pagaliau kaip šie "suvlikinti" atstovai turėtų tokiame kongrese reikštis: ar jie atstovautų savo organizacijas, kaip jie pasireikštų Jaunimo Sąjungos planuojamoje politinėje veikloje?

Šis vyresniųjų primetamas reikalavimas Jaunimo Sąjungai sudarytų daug keblumų. Tai būtų tikrai ne demokratiška. Kiltų naujos peštynės ir visą veiklą sustabdytų.

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas dar 1 dol.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

BALTIC TOURS

15 DIENŲ KELIONĖ , 10 DIENŲ LIETUVOJ

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 —$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:
giminių iškvietimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas
dovanas giminėm Lietuvoje
tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
KASA
LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION
Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburge, Detroite, Waterburyje

Aktyvas: 57 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir certifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI $100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir certifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

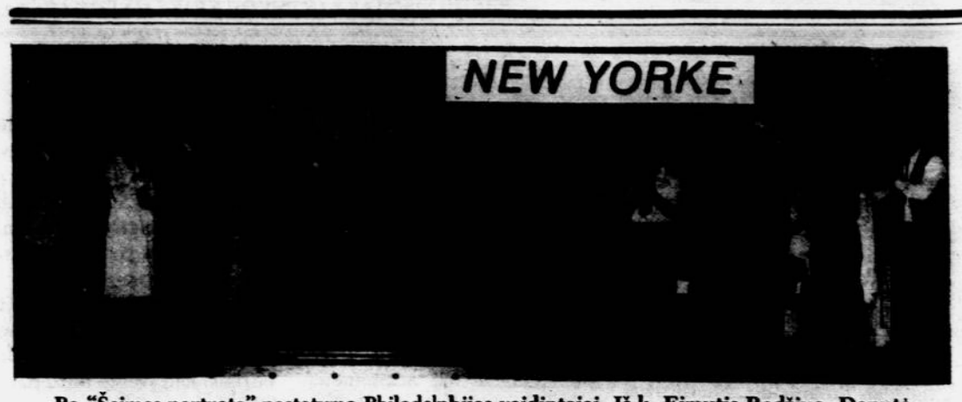

Po "Šeimos portreto" pastatymo Philadelphijos vaidintojai. Iš k. Eimutis Radžius, Danutė Rukšytė, Virgus Volertas, Aniliora Mašalaitienė. Gema Kreivėnaitė, Vytas Bagdonavičius, Vida Šalčiūnienė, Julija Dantienė, Rožė Thomley, Daną Surdėnaitė, Vidmantas Rukšys, Rasa Krokytė, Rimantas Stirbys, Aušra Gečytė ir Algis Šalčiūnas.

KULTŪROS ŽIDINIO NARIŲ SUSIRINKIMAS

Spalio 11 įvyko vienuoliktas metinis Kultūros Židinio (Lithuanian Cultural Center, Inc.) susirinkimas. Pagal narystės komiteto pranešimą, šiemet mokestį susimokėjusių narių yra 162, bet į susirinkimą atvyko tiktai 30. Pridėjus teisėtus įgaliojimus, susirinkimo sprendimuose dalyvavo 71 balsas.

Susirinkimas prasidėjo tėv. Leonardui Andriekui, OFM, sukalbėjus invokaciją ir visiem sugiedojus Lietuvos himną. Oficialiąją susirinkimo eigą tada vedė K. Židinio tarybos pirmininkas A. Vakselis, sekretoriavo A. Radzivanienė.

Atlikus mandatų komisijos sudarymo ir protokolo skaitymo formalumus, tarybos pirmininkas, valdybos pirmininkas, iždininkas ir rev. komisijos pirmininkas padarė pranešimus. Daugiausia esminio elemento turėjo vald. pirmininko ir kartu K. Židinio priežiūros vedėjo A. Mičiulio pranešimas. Jame buvo paminėti metų bėgyje atlikti remonto darbai, priežiūros nesklandumai, pajamų sumažėjimas, Židinio naudotojų nekreipimas dėmesio į patalpų užsakymo bei naudojimo taisykles ir kiti Židinio priežiūros rūpesčiai.

Iždininkas V. Kulpa paminėjo tiktai užpereitų ir pereitų metų pajamų bei išlaidų palyginimus, nes pilni fiskalinių metų duomenys buvo anksčiau išdalinti visiems susirinkimo dalyviam. Išrvškėjo, kad žymiai sumažėjus bingo žaidimų pajamom, šiek tiek pakilusios nario mokesčio ir aukų įplaukos neįstengė išbalansuoti K. Židinio iždo. Per pereitus metus buvo išleista 9,500 dolerių daugiau, negu uždirbta. Atsižvelgiant į šį reiškinį ir į dabartinį iždo stovį, K. Židinio ateitis gali būti rimtam pavojuje.

Revizijos komisijos pirmininkas A. Vebeliūnas perskaitė pareiškimą, kuriame buvo išvardinti kai kurie netikslumai iždo knygose, dėl kurių jos buvo nepriimtinos. Susirinkimas tačiau iždininko pranešimą patvirtino su sąlyga, kad rev. komisijos rasti buhalteriniai prasilenkimai metų eigoje bus išsiaiškinti ir bendru sutarimu priimti.

Pranešimų diskusijose kilo klausimai dėl trigubai padidėjusių gaisro draudimo mokesčių, dėl scenos papuošimų išsaugojimo, dėl išlaidų sumažinimo ir dėl griežtesnės patalpų užsakymo bei apmokėjimo kontrolės. Ši problema susilaukė ypatingai stiprių pasisakymų ir artimiausioje ateityje turės būti pozityviai sprendžiama. Stebėtina, kad pagrindinio Židinio išlaikymo — bingo pajamų krizė nesukėlė beveik jokių diskusijų ir atitinkamo dėmesio.

Tarybos pirmininkas A. Vakselis pranešė, kad V. Alksninis atsisakė, o Vl. Sidas ir adv. Marius Jakulis-Jason sutiko kandidatuoti dar vienam tarybos kadencijos terminui. Daugumos pritarimu, naujų kandidatu buvo pakviestas inž. Algirdas Mačiulaitis. Neatsiradus daugiau kandidatų, visi trys asmenys vienbalsiai buvo išrinkti 3-jų metų kadencijai.

Pasibaigus narių susirinkimui, dalyvavusieji tarybos nariai pasiliko posėdžiui, kuriame buvo pasiskirstyta pareigomis. A. Vakselis liko tarybos pirmininkas, A. Mačiulaitis — vicepirmininkas, A. Mačiulis — valdybos pirmininkas bei Židinio priežiūros vadovas, adv. M. Jakulis — teisinių reikalų patarėjas, V. Kirkyla — Židinio parengimų vadovas, J. Vainius — narystės reikalų vedėjas, V. Sidas — visuomeninių reikalų vedėjas, K. Nemickas — narys specialiem reikalam ir A. Žumbakienė — narė.

Nebuvo užpildyta tarybos sekretoriato pozicija ir nebuvo sudaryta lėšų telkimo komisija, kurios galbūt labiausia šiandien reikalinga. **Alg. Š.**

41-oji Jėzaus Nukryžiuotojo seserų šventėje pavilijonų rikiuotoja sesuo Elena Ivanauskaitė su viešnia prie "Lėlių namelio" Darbo dienoje. Nuotr. Fully.

BOSTONO ŽINIOS

Pasikalbėjimas su vyskupu

Eilėje Laisvės Varpo programų buvo perduodama vedėjo Petro Viščinio pasikalbėjimai su vyskupu P. Baltakiu, OFM. Buvo kalbama aktualiais vyskupo vykdomais pastoraciniais darbais ir kitais klausimais, o spalio 12 buvo gvildenta lietuviškų klebonų santykiai su vyskupu ir atkreiptas dėmesys į Lietuvos krikšto sukakties minėjimo Romoj iškilmes, kurios bus kitų metų birželio 14 ir sutaps su tragiškųjų birželio įvykių data. Užklausta, ar negalima to sutapimo išvengti? Vyskupas P. Baltakis, OFM, plačiai ir išsamiai į klausimus atsakė. Tokia informacija visuomenei yra ne tik naudinga, bet ir reikalinga. Pasikalbėjimai bus tęsiami kitose programose.

Rūta ir žirgas

Tokia tema Bostono lietuvių etnografinis ansamblis "Sodauto" atliko spalio 5 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje programą koncerto, kurį rengė Lietuvių tautodailės instituto Bostono skyrius. Joje pynėsi mūsų liaudies dainos ir šokiai. Viso atlikta 20 dainų ir šokių. Programos pasiklausyti ir pasižiūrėti buvo susirinkę apie 100 Bostono ir apylinkės lietuvių. Ansamblį sudaro 15 vidurinio amžiaus kartos atstovų, įskaitant du amerikiečius, kurie jame uoliai dalyvauja, lietuviškai dainuodami, šokdami ir grodami smuiku. Ansamblio vadovė Gita Kupčinskienė atlieka reikšmingą darbą, burdama lietuvių liaudies dainai ir šokiui vidurinįjį kartą. Jos gerai parenkamos ir kruopščiai paruošiamos mūsų liaudies dainos ir šokiai bent iš dalies atskleidžia mūsų liaudies kūrybą, kuri yra tokia plati, įvairi ir gili. Koncerto proga dailiai išleista pagal dail. Vytauto Dilbos paruoštą projektą koncerto programos knygutė su dainų tekstais.

Prof. B. V. Mačiuika kultūriniame subatvakaryje

Bostono ir apylinkės lietuvių kultūrinėje veikloje gilius pėdsakus paliks Tautinės sąjungos Bostono skyriaus rengiami kultūriniai subatvakariai, kuriems jau eilę metų vadovauja inž. Edmundas Cibas. Naujo sezono pirmasis toks subatvakaris įvyks lapkričio 8 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių patalpose. Jame bus aptarta Prano Čepėno parašytos "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" antras tomas, neseniai išėjęs iš spaudos. Apie jį kalbės Benediktas Vytenis Mačiuika, Connecticut valstybinio universiteto istorijos profesorius.

Premija Jonui Vizbarui-Sūduvui

Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubas, talkinamas Tautinės sąjungos Bostono skyriaus ir ramovėnų, rugsėjo 28 So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose surengė supažindinimą su Jono Vizbaro-Sūduvo romanu "Kur bėga Šešupė". Apie knygoje vaizduojamo laikotarpio socialines sąlygas Lietuvoje kalbėjo Elena Vasyliūnienė, o knygą literatūriniu požiūriu aptarė Stasys Liepas. Ištraukas iš knygos skaitė aktoriai Aleksandra Gustaitienė ir Jurgis Jašinskas. Kelias dainas atliko sol. Elena Dausienė. Autorių Joną Vizbarą - Sūduvą sveikino Tautinės sąjungos Bostono skyriaus vardu pirmininkas Juozas Kapočius, įteikęs $500.00 vienkartinę premiją. Ramovėnų vardu skyriaus pirmininkas Juozas Vaičjurgis.

Protestas prieš OSI-KGB suokalbį

Populiarus ir įtakingas laikraštis Christian Science Monitor spalio 8 d. visą penktą puslapį paskyrė Americans for Due Process skelbimui, kuriuo protestuojama prieš OSI-KGB suokalbį ir eventualią pabaltiečių deportaciją į Sovietų Sąjungą mirčiai. Tai rimtas amerikiečių dėmesio atkreipimas į keliamas pabaltiečiams bylas dėl tariamo bendradarbiavimo su naciais pagal sovietų pateiktą dokumentaciją ir įrodymus. Kiek sovietų įrodomąja medžiaga galima pasitikėti, atskleidžia žurnalisto Daniloff areštavimas Maskvoje už tariamą šnipinėjimą.

Kultūariniai subatvakariai

Tautinės sąjungos Bostono skyriui pardavus savo turėtus namus, kultūrinių subatvakarių veikla nenutraukiama. Pirmasis šio sezono toks kultūrinis subatvakaris įvyks lapkričio 8 d., šeštadienį, 7 val. 30 min. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose. Jame bus nagrinėjamas Prano Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" antras tomas, neseniai išėjęs iš spaudos.

Lapkričio 16, sekmadienį, 3 val. popiet Mildos Kvedarienės audinių ir tautinių drabužių paroda. Rengia LTI Bostono skyrius.

RENGINYS LITUANISTINEI MOKYKLAI IŠLAIKYTI

Bostono lituanistinei mokyklai išlaikyti renginys bus lapkričio 15, šeštadienį, 6 v.v. Lietuvių piliečių salėje, South Bostone.

Muzikinę programą atliks pianistas William Smiddy iš New Yorko, literatūrinę — poetai Mirga Girniuvienė ir Leonardas Andriekus. Po programos bus vakarienė ir šokiai grojant brolių Kezių orkestrui iš New Yorko. Rengia Bostono lituanistinės mokyklos tėvų komitetas. Bostono lietuvių visuomenė yra susidomėjusi šiuo renginiu. Tikimasi turėti daug pajamų lituanistinei mokyklai.

BOSTONO LIETUVIŲ BALSO — MINKŲ RADIJO PROGRAMA girdima per radijo stotį WLYN 1360 AM banga sekmadieniais nuo 8 iki 8:45 val. ryto. Vadovauja S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268 - 2515. Pas Minkus gaunamas "Darbininkas".

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

EKONOMINĖ KONFERENCIJA

Pernai Marco Island, Floridoje, įvykęs finansų ir ekonominių klausimų seminaras buvo įdomus paskaitų turiniu, įvairia programa ir draugiška nuotaika. Ypač suvažiavusius džiugino puiki pajūrio gamta, skaisti saulė ir šiltas jūros vanduo.

Daugumai dalyvių pageidaujant, "Lito" bendrovė ir šiemet toj pačioj Marco saloj rengia antrąją ekonominę konferenciją. Dalyvaus žymūs kalbėtojai, bus įdomių temų ir laisvalaikio programų. Konferencijos prelegentais pakviesti tokie asmenys, kaip Lietuvos garbės konsulas V. Kleiza, Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas P. Kilius, P.L. Bendruomenės pirmininko pavaduotojas dr. T. Remeikis, Pasaulio Lietuvio redaktorius Br. Nainys, dr. Elona Vaišnienė, žurnalistas Br. Aušrotas, įvairių sričių biznio bei technikos specialistai — V. Vebeliūnas, dr. J. Ulėnas, dr. J. Maldutis, dr. R. Vaičaitis, architektas A. Kerelis ir kiti.

Šalia ekonominių bei finansinių temų, bus skiriamas dėmesys ir naujai planuojamam lietuvių centrui Lemonte.

Konferencijos programa vyks tiktai dvi dienas — šeštadienį (lapkričio 8) ir sekmadienį (lapkričio 9). Kad pabūvojimas Marco Island kurorte būtų visiems atmintinas, nuo lapkričio 5-tos iki 12-tos yra ištaiginguose viešbučiuose, pačiam pajūry, su labai didele nuolaida rezervuoti butai bei kambariai. Tuo būdu konferencijos dalyviai ir šeimos turės progą praleisti keletą dienų šiltam pietinės Floridos pajūry. Pagal pageidavimą galima pasirinkti dviejų, trijų dienų ar visos savaitės atostogas.

Kurie planuoja dalyvauti, kviečiami skubiai užsisakyti kambarius ir kelionės bilietus. Dėl viešbučių rezervacijų prašoma skambinti į "Lito" įstaigą New Yorke, tel. 718 — 441 - 2811, o dėl lėktuvo bilietų skambinti į "Vytis" International Travel, 718 769 - 3300. **Alg. Š.**

Rašytojas Jurgis Jankus, gyvenąs Rochestery, N.Y., šventė 80 metų sukaktį. Ta proga specialios programos ir iškilmės vyko rugsėjo 13 ir 14. Paskaitą apie rašytoją Jurgį Jankų skaitė rašytojas ir poetas Stasys Santvaras. Rugsėjo 14 dienos iškilmėse dalyvavo ir Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Jis laikė pamaldas ir taip pat dalyvavo popietinėje programoje bei literatūros vakare. Nuvažiuodamas jis nuvežė New Yorko lietuvių sveikinimus. Rugsėjo 13 vakare, Pauliaus Jurkaus Kūrybos šventėje buvo surinkta daugybė parašų. Visi dalyviai pasirašė į gražios meniškos knygos prielapius. Knyga vaizduoja dabartinę Lietuvos tapybą. Tėv. Leonardas Andriekus iškilmingai su sveikinimo žodžiu ją įteikė sukaktuvininkui.

Austė Pečiūnaitė, dailininkė ir poetė, rugsėjo 26 apsilankė Darbininko redakcijoje. Ji keletą valandų praleido Kultūros Židinio bibliotekoje, susipažindama su įvairiomis knygomis ir paskui, Liudo Šipoko, bibliotekos vedėjo, palydėta a p l a n k ė Darbininko redakciją ir Adomo Galdiko vardo galeriją. New Yorke, Manhattane, ji gyvena nuo 1979 metų ir čia reiškiasi kaip dailininkė, knygų iliustratorė, rašo eilėraščius, apysakas anglų laikraščiams. Taip pat rašo ir įvairias kritikas. Ji meno mokyklą baigė Philadelphijoje ir Chicagoje, labai gražiai kalba lietuviškai.

Kun. Vytautas Pikturna pamokslų knygos "Šviesa ir gyvenimas" trečias tomas išspausdintas prancūškonų spaustuvėje. Iš viso yra trys pamokslų tomai. Jie pritaikyti pagal naujos liturgijos mišiolą ir skiriami visiems metams. Kas trys metai liturgija kartojasi. Taip ir susidaro trys tomai, kurie paažymėti raidėmis— A, B ir C. B ir C tomai išspausdinti anksčiau, dabar išspausdintas tomas A. Pamokslus leidžia Lietuvių Kunigų Vienybė.

Ateitininkų sendraugių valdyba prašo savo narius susimokėti nario mokestį., Tas mokestis yra 10 dol., nedirbantiems — 5 dol. Siųsti iždininkės Pranutės Ąžuolienės adresu: 76 - 08 88th Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

A. A.
HENRIKUI KAČINSKUI

mirus, skausme pasilikusiems žmonai Sofijai, broliui kompozitoriui Jeronimui su žmona reiškiu nuoširdžią užuojautą.

L. Baltrušaitienė
Karilė ir Putinas

A. A.
HENRIKUI KAČINSKUI,

nuostabiam aktoriui, mirus, jo žmonai reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Algimantas Reivytis

A. A.
DANUTEI SENIKIENEI

mirus, reiškiame gilią užuojautą seserims Gražinai Siliūnienei ir Aldonai Alytienei ir jų šeimai

Irena ir Jurgis Okuniai

A. A.
Art. Maj. KAZYS ŠIMĖNAS

Gyveno Bostone, Mass., mirė 1986 liepos 23 d., sulaukęs 88 metus. Buvo palaidotas liepos 26 d., Forest Hills kapinėse Bostone.

Dėkojame kun. Kasinskui už sukalbėtas maldas koplyčioje ir klebonui kun. A. Kontautui ir kun. Baltrašūnui už atnašautas gėdulingas mišias ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame muz. J. Kačinskui ir solistui B. Povilavičiui už giedojimą pamaldų metu.

Nuoširdžiai dėkojame atsisveikinimo žodį tariusiems ir prisiminusiems velionio nuveiktus darbus. Šauliams ir Ramovėnams už garbės sargybą ir karsto nešimą.

Nuoširdus ačiū visiems už aplankymą velionio koplyčioje, dalyvavimą pamaldose ir už palydėjimą mūsų brangaus vyro, tėvo ir senelio į amžino poilsio vietą.

Dėkojame visiems už aukas Lietuvių Fondui, Tautos Fondui, Skautų Fondui, mišias ir užuojautas žodžiu ir raštu.

Liko liūdinti žmona Alysa, dukterys: Ina Nenortienė, Vida Grayson, Renata Manomaitienė ir jų vyrai, anūkai: Rimas, Tomas, Carla, Lukas ir Lina. Sesuo Pranė Skruodienė Lietuvoje.

DARBININKAS

NEW YORKE

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas...(718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm. ....(718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: spalio 25, šeštadienį, privatus pobūvis mažojoje salėje; spalio 26, sekmadienį, 3 v. popiet Lietuvių Fondo pranešimas.

Lietuvių Kat. Religinės Šalpos 25 metų iškilmingas sukakties paminėjimas vyksta spalio 25, šį šeštadienį. Pamaldos Šv. Patriko katedroje bus 5:30 v.v., po jų banketas Waldorf Astoria viešbutyje. (Žiūr. skelbimą ir vedamąjį).

Kat. Moterų S-gos 29 kuopos metinė šventė bus spalio 26. Mišios 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Tuoj po pamaldų tos pačios parapijos salėje išklausysime Pauliaus Jurkaus paskaitos, kuri skiriama prof. Simui Sužiedeliui pagerbti jo mirties pirmųjų metinių proga. (Paskaitą ruošia ateitininkai). Po paskaitos bendri pietūs. Kviečiamos visos narės ir svečiai bei viešnios kuo gausiau dalyvauti.

Lietuvių Fondo svečiai: dr. Antanas Razma iš Chicagos ir Milda Lenkauskienė iš Clevelando atvyksta į New Yorką ir spalio 26, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje padarys pranešimą apie Lietuvių Fondo veiklą. Šį susitikimą su visuomene rengia Lilė Milukienė, Lietuvių Fondo atstovė New Yorke.

Autobusas į Laisvės Žiburio vakarą lapkričio 8 organizuojamas iš Newarko — Elizabetho, N.J. apylinkių. Kreiptis į P. Macijauską, Danguole Didžbalienę ar Rimą Biteną (žiūr. skelbimą).

New Yorko Žinių dėl pagausėjusių skelbimų dar yra ir 7 psl.

Liet. Religinė Šalpa šį savaitgalį, šeštadienį, spalio 25, mini savo veiklos 25 metų sukaktį. Pranešama, kas važiuos į Šv. Patriko katedrą pamaldom ar į vakarienę Waldolf Astoria viešbutyje, mašinoms pastatyti garažai yra šiose gatvėse 50 ir 51 gatvės tarp Lexington ir 3 Ave.

Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, spalio 26, sekmadienį per 11 val. mišias Apareiškimo parapijos bažnyčioje pasakys pamokslą, prisimindamas prof. Simo Sužiedėlio vienerių metų mirties sukaktį.

Vitalis Žukauskas, dramos aktorius ir humoristas, spalio 25 vyksta į Chicagą, kur atliks programą Lietuvių Fondo rengiamame vakare.

Į **lietuvišką Luau - Havajų šokius** — visus kviečia Lietuvos vyčių 12 kuopa spalio 26, sekmadienį, 12:30 v., tuojau po sumos, Aušros Vartų parapijos salėje, Broome St., New Yorke. Gros Joe Thomas orkestras ir bus gausus bufetas, atgaiva ir kiti malonumai.

Dail. Vidos Krištolaitytės parodą rengia Branduolys lapkričio 9 Aušros Vartų parapijos salėje New Yorke.

A. a. Emilijos Noakienės atminimui Kultūros Židiniui V. ir Vita Matusaičiai paaukojo 25 dol. K. Židinio administracija už auką dėkoja.

Marija Slavinskienė, praleidusi vasarą savo namuose Montecelo, N.Y., spalio 22 išvyko į Singer Island, Fla., kur turi savo butą. Ten ji praleis visą žiemą.

Dail. Česlovo Janušo akvarelių paroda bus lapkričio 15 - 16 Kultūros Židinyje. Parodą rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

A. A. Danutės Senikienės atminimui Kultūros Židiniui aukojo: po 30 dol. Jonas ir Irena Vilgaliai, Henry ir Irena Miklai, Vladas ir Stefanija Vasikauskai. 25 dol. aukojo Danutė Miklaitė. Kultūros Židinio administracija už aukas nuoširdžiai dėkoja.

Dr. Sofija Alienė iš Springfield, MA, Darbininko prenumeratai sumokėti ir spaudai paremti atsiuntė 65 dol. auką su gražiais linkėjimais. Nuoširdžiai geradarei dėkojame.

Kazys K. Vasaitis, iš Beltsville, Md. siųsdamas metinę prenumeratą, dar pridėjo spaudos darbams plėsti 25 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Skaityk ir platink Darbininką!

GRAŽUS KASDIEN NUPLĖŠIAMAS KALENDORIUS

Sieninis 1987 metų kalendorius, su lietuviška vytimi lentelėje su kiekvieną dieną nuplėšiamų lapelių. Kitoje lapelio pusėje surašyti įvairūs ir įdomūs skaitiniai. Dienų skaičiai dideli, iš tolo matomi. Kalendoriaus kaina 8 dol., persiuntimui dar reikia pridėti 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PROGA PRALEISTI ŽIEMĄ FLORIDOJE BE IŠLAIDŲ

Žiemos sezonui kunigas-pensininkas ieško vyresnio amžiaus šeimininkės - virėjos, kuri galėtų gaminti lietuviškus valgius ir prižiūrėti butą. Sąlygos tokios: apmokėtos atvykimo ir išvykimo išlaidos, turėtų atskirą kambarį ir maistą nemokamai. Jeigu patiktų, galėtų likti Floridoje ilgesniam laikui. Prašom rašyti: Rev. Andrius Senkus, 614 North "M" Street, Lake Worth, FL 33460. Arba skambinti telefonu po šeštos val. vakaro (305) 582 - 5007

Liet. Religinės Šalpos šventė

(atkelta iš 3 psl.)

daugina ir išsiuntinėja lietuviškų laikraščių redakcijoms. Tuoj pat suorganizuoja jos vertimą į anglų kalbą.

Kad informacija veiktų dar tiksliau, geriau, greičiau, įsigijo modernų kompiuterį, į kurį įprogramino visą "Kroniką". Kiekvienu atveju kompiuteris suteikia amerikiečių žurnalistams reikiamą tikslią medžiagą.

Asmeniškais kontaktais kun. K. Pugevičius yra išplėtęs savo veiklą tarp įtakingų Amerikos dvasiškių, spaudos bei visuomenės žmonių. Daug tų žmonių yra atkreipę dėmesį į Lietuvos reikalus ir vienaip bei kitaip padėję.

Ši šventė drauge yra ir pasiskardenimas, kad tokia Šalpos įstaiga yra, kad ji veikli ir kūrybinga. Drauge tai yra ir padėka visiems tiems, kurie lietuviškiems reikalams ir lietuviams parodė dar meilės, Tai yra padėkos šventė ir drauge organizavimas naujų jėgų naujiems žygiams.

-o-

Kviečiame New Yorko lietuvius kuo gausiausiai dalyvauti pamaldose su tautiniais drabužiais, kad šventė būtų dar iškilmingesnė. Kuo gausiau dalyvaukime ir bankete.

Savo auka ir savo meile paremkime šią gražią, tokią veiklią, su dideliu entuziazmu besireiškiančią įstaiga. Ad Multos Annos!

PATIKSLINAME

Praeitame Darbininko numeryje buvo paskelbtas sąrašas, kas aukojo Emilijos Noakienės atminimui ir aukas skyrė K. Židiniui. Ten įsibrovė korektūros klaida. Šie asmenys aukojo ne 20, bet 25 dol.: Irena ir Pranas Gvildžiai, Gintra ir Darius Slavinskai, Audronė ir Vitalis Barčiai, M. ir Z. Raulinaičiai, Liuda Gudelienė drauge su Jadvyga Grigiene.

DARBININKO 1987 METŲ KALENDORIUS

Kaip ir kasmet, taip ir šiemet jau išleistas Darbininko kalendorius 1987 metams. Kalendorius mėnesinis atspaustas dviem spalvom. Jo lentelėje išspausdintas Lietuvos krikšto 600 metų sukaktuvinis medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. Medalis uždėtas ant lietuviškos spalvotos juostos.

Darbininko skaitytojams kalendorius bus išsiuntinėtas lapkričio pabaigoje. Atkskirai užsisakant, kalendoriaus kaina 3 dol.

Spalio 26, sekmadienio, 3 v. popiet, Kultūros Židinio mažojoje salėje

LIETUVIŲ FONDAS NEW YORKE
kviečia savo narių, rėmėjų ir visos apylinkės lietuvių susirinkimą

Atvyksta:
dr. ANTANAS RAZMA iš Chicagos
MILDA LENKAUSKIENĖ iš Clevelando

Jie padarys pranešimą apie Lietuvių Fondo veiklą, darbus ir ateitį, atsakys į klausimus

Laukiame visų!

LILĖ MILUKIENĖ, NEW YORKO ATSTOVĖ

PROF. SIMO SUŽIEDELIO PAGERBIMAS

jo mirties vienerių metų proga bus spalio 26, sekmadienį,
11 val. mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje
12 val. parapijos salėje paskalta
Skaito: PAULIUS JURKUS

Po paskaitos vaišės

Rengia ir visus atsilankyti kviečia
NEW YORKO ATEITININKAI

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos jubiliejaus proga, valdyba bei direktoriai maloniai kviečia visus kartu su jais dėkoti Dievui už visas per 25-rius metus suteiktas malones, pasimelsti už Lietuvą per iškilmingas Mišias, kurias atnašaus Religinės Šalpos Garbės Direktorius J.E. Oklahoma City Arkivyskupas J. C. Salatka, Religinės Šalpos tarybos pirmininkas J.E. Vyskupas V. Brizgys, valdybos pirmininkas J.E. Vyskupas P. Baltakis, O.F.M., vienas iš jos steigėjų – prelatas protonotaras Jonas Balkūnas, buvęs pirmasis reikalų vedėjas kun. Stasys Raila, bei kiti, Šv. Patriko katedroje, 5th Ave. prie 33rd St., New Yorke, 5:30 val. p.p., šeštadienį, 1986 m. spalio 25 d. Toliau, kviečiame Jus po Mišių dalyvauti Kard. Bernardin bei Religinės Šalpos pionierių pagerbime – iškilmingoje vakarienėje, kuri įvyks Waldorf Astoria viešbutyje. Per Mišias lietuviškai giedos Apreiškimo Parapijos Choras. Prieš vakarienę skambins Dalia Sakaitė. Vakarienės metu dainuos Harmonija.

Bilietas į banketą $125 asmeniui
($60 už vakarienę,
$65 auka Religinei Šalpai, atskaitoma nuo taksų)
Stalas 10-čiai asmenų $1000.

Visais klausimais prašome kreiptis į Ritonę Ivaškaitę, Religinės Šalpos adresu, telefonas (718) 647-2434.

.....

Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai
351 Highland Boulevard, Brooklyn NY 11207

Prašau man atsiųsti.....bilietų į banketą.

Pridedu $..... sumoje čekį. ($125 asmeniui, $1000 už 10 bilietų.)

Vardas, Pavardė .....

Numeris, Gatvė .....

Miestas.....Valstybė.....Zip .....

Telefono Numeris.....

LAISVĖS ŽIBURYS

rengia jau 40-tą

KONCERTĄ BALIŲ

šeštadienį, lapkričio 8, Kultūros Židinyje
341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Pradžia — 7 val. punktualiai

PROGRAMOJE — KOMEDIJA

"ŠEIMOS PORTRETAS"

Vaidina — PHILADELPHIJOS VAIDINTOJŲ GRUPĖ
Autorė ir režisierė — JULIJA DANTIENE
Režisierės padėjėja — VIDA ŠALČIŪNIENĖ
Dekoracijos ir kostiumai — GEMA KREIVĖNAITĖ
Grimas — DANA SURDĖNAITĖ
Apšvietimas — VYTAS BAGDONAVIČIUS
Scenos technika — KĘSTUTIS MAŠALAITIS

PHILADELPHIJOS VYRŲ OKTETAS
vadovas VYTAUTAS MACIŪNAS
solistė RASA KROKYTĖ

ŠOKIAM GROS BROLIŲ KEZIŲ ORKESTRAS.

Maistą gamina Eugenija Kezienė
Valgių ir gėrimų bufetai visose Kultūros Židinio salėse. Turtinga loterija. Baliui stalus iš anksto galima užsisakyti pas Živilę Jurienę (718) 441-7831
Visos vietos numeruotos. Bilieto kaina 8 dol. Jaunimui iki 15 metų — 5 dol., gaunami prie įėjimo. Patartina bilietus įsigyti iš anksto paštu, čekį atitinkamai sumai ir sau adresuotę su pašto ženklu voką siųsti Lithuanian Radio Club vardu, 217 - 25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364.

BILIETŲ PLATINTOJAI:

NEW JERSEY: (Area Code 201)
V. Gružas 423 - 3317
D. Didžbalienė 925 - 4761
R. Biteną 351 - 7963
P. Macijauskas 998 - 6797

NEW YORK: (Area Code 718)
N. P. Baltruilonis AX 7 - 0991
A. Diržys 296 - 7385
Ž. Jurienė 441 - 7831
B. ir V. Labučiai 847 - 5550
E. Kezienė 296 - 0798
R. Kezys 769 - 3300, 229 - 9134
M. Šalinskienė 296 - 2244
V. Vesikauskas VI 7 - 1286

Visus atsilankyti kviečia

105.9 FM SEKMADIENIAIS 9-10 VAL. RYTO

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS